

UNIVERZITA KARLOVA

Fakulta tělesné výchovy a sportu

**Organizace dobrovolníků v rámci běžeckého
seriálu RunTour**

Diplomová práce

vedoucí práce

PhDr. Vladimír Janák, CSc.

vypracovala

Veronika Šantrůčková

Praha, 2021

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

Podpis diplomantky

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení: Fakulta / katedra Datum vypůjčení: Podpis:

Poděkování

Upřímné poděkování náleží panu PhDr. Vladimíru Janákovi, CSc. za odborné vedení diplomové práce. Především bych mu chtěla poděkovat za jeho vstřícnost a cenné rady, které byly při psaní práce velmi nápomocny.

Další poděkování patří dobrovolníkům a organizátorům, kteří se zapojili do výzkumu a svými odpověďmi do něj významně přispěli. Na tomto místě bych chtěla poděkovat všem organizátorům sportovních akcí, od kterých jsem za dobu svého působení měla možnost čerpat cenné zkušenosti. Chtěla bych také poděkovat pořádající agentuře Geometry Prague, s.r.o. za možnost být součástí jejího projektu a za svolení napsat tuto diplomovou práci.

Závěrečné poděkování patří koordinátorovi dobrovolnického programu v rámci běžecké série RunTour, na kterého jsem se se svými dotazy mohla kdykoliv obrátit.

Abstrakt

- Název:** Organizace dobrovolníků v rámci běžeckého seriálu RunTour
- Cíle:** Hlavním cílem diplomové práce je na základě výzkumu zhodnotit spokojenost dobrovolníků a organizátorů s dobrovolnickým programem na běžeckém seriálu RunTour, a navrhnout případná doporučení pro jeho zlepšení.
- Metody:** V rámci kvalitativního šetření byla využita metoda hloubkových rozhovorů, které proběhly s koordinátorem dobrovolnického programu a s vedoucími vybraných sekcí. Dále byla aplikovaná kvantitativní metoda elektronického dotazování. Výzkum byl doplněn pozorováním, které prováděla autorka práce, která se všech závodů osobně zúčastnila.
- Výsledky:** Z výzkumu je patrné, že většina dobrovolníků a organizátorů hodnotí dobrovolnický program velmi kladně. Pomocí výzkumu však bylo identifikováno několik oblastí, ve kterých je prostor pro zlepšení. Jedná se o oblasti organizace, komunikace a občerstvení.
- Klíčová slova:** běh, dobrovolnictví, management dobrovolníků, spokojenost, sportovní akce, organizace

Abstract

Title: Organization of volunteers at the RunTour running series

Objectives: The main objective of this diploma thesis is to evaluate the satisfaction of volunteers and organizers with the volunteer program on the running series RunTour and to suggest possible recommendations for its improvement.

Methods: As part of the qualitative survey, the method of in-depth interviews was used, which took place with the coordinator of the volunteer program and with the heads of selected sections. Furthermore, a quantitative method of electronic interrogation was applied. The research was complemented by observations made by the author of the thesis, who personally participated in all races.

Results: The research shows that most volunteers and organizers evaluate the volunteer program very positively. However, research has identified several areas where there is room for improvement. These are the areas of organization, communication and refreshments.

Keywords: running, volunteering, volunteers management, satisfaction, sport events, organization

Obsah

ÚVOD.....	9
1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	11
1.1. Dobrovolník.....	11
1.1.1. Vývoj dobrovolnictví v České republice.....	13
1.1.2. Typologie dobrovolnické práce a jejich využití.....	15
1.1.3. Dobrovolnictví ve sportu.....	17
1.1.4. Motivace k dobrovolnické činnosti.....	19
1.2. Organizační aspekty práce s dobrovolníky.....	22
1.2.1. Získávání dobrovolníků.....	23
1.2.2. Výběr a výcvik.....	25
1.2.3. Pojištění dobrovolníků.....	26
1.2.4. Odměňování dobrovolníků.....	26
1.3. Dobrovolnické organizace v rámci sportovních akcí.....	28
1.4. Spokojenost.....	28
1.4.1. Pracovní spokojenost.....	29
1.5. RunTour.....	30
1.6. Pořádání závodů a pandemie.....	31
1.7. Dobrovolnický program na RunTour.....	33
1.7.1. Struktura dobrovolnického programu.....	33
1.7.2. Pozice.....	34
2. CÍLE A ÚKOLY.....	37
2.1. Cíle práce.....	37
2.2. Dílčí úkoly práce.....	37
3. METODIKA PRÁCE.....	38
3.1. Použité metody.....	38

3.1.1. Písemné dotazování	38
3.1.2. Osobní dotazování	40
3.1.3. Pozorování	42
3.2. Výzkumný soubor pro elektronické dotazování	43
4. INTERPRETACE A PREZENTACE VÝSLEDKŮ	44
SOUHRNÁ DISKUZE	65
DOPORUČENÍ.....	68
ZÁVĚR	70
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	71
SEZNAM OBÁZKŮ	75
SEZNAM TABULEK	76
SEZNAM GRAFŮ	77
SEZNAM PŘÍLOH.....	78

ÚVOD

Pohybové aktivity byly součástí lidských životů od nepaměti. Jejich význam v různých etapách lidských dějin klesal a stoupal. Díky jejich různorodosti se jim dnes může věnovat téměř každý. Jsou rozšířeny napříč generacemi od dětí až po ty nejstarší.

Stejně jako klesala a stoupala popularita samotných pohybových aktivit, měnila se také popularita různých pohybových odvětví. Pravidelně vznikají nová pohybová odvětví a jednotlivé pohybové aktivity se neustále vyvíjejí. Jednou z pohybových aktivit, která se těší stále popularitě je běh. Jedním z důvodů je bezpochyby jeho malá materiální náročnost a neomezené možnosti pro jeho vykonávání. U běhu není potřeba zvládnutí složitých pohybových dovedností, jak je tomu v dalších sportovních odvětví. Navíc je běhání využíváno sportovci z ostatních odvětví pro zvyšování výkonnosti. Dnes ho lze považovat za jednu z nejrozšířenějších pohybových aktivit.

V posledních letech došlo k podstatné změně. Zatímco dříve se většina lidí v České republice věnovala běhu spíše individuálně, dnes stále více lidí začíná vyhledávat organizované závody. Daleko častěji se dnes pořádají velké sportovní akce, které jsou určeny především amatérským závodníkům. Nejde v nich ani tak o vítězství, ale především o rekreaci a náplň volného času.

Zmíněný trend dokazuje velký nárůst v počtu běžeckých závodů. V období od dubna do října se prakticky každý víkend koná závod s kapacitou přes 1 000 závodníků. Mezi největší podniky patří běžecké seriály RunCzech, RunTour, Běhej Lesy a Night Run. Jen zmíněné seriály čítají v letní sezóně celkem přes 30 závodů. K tomu se konají desítky dalších menších závodů. I tak ale dokáže velké množství eventů dlouho dopředu zaplnit své startovní listiny.

Organizace takovýchto akcí vyžaduje v samotný den závodu velké množství organizátorů. Běžecké seriály by, stejně jako většinu dalších sportovních akcí, nebylo možné bez dobrovolnické práce uspořádat. A stejně jako musí jednotlivé běžecké závody bojovat o závodníky, bojují mezi sebou i o přízeň dobrovolníků.

Dobrovolníci, stejně jako další členové organizačního týmu, napomáhají utvářet celkový obraz akce. Jsou jedni z prvních, s kým se závodníci setkají. O dobrovolníky je díky jejich nedocenitelnému významu nutné pečovat stejně usilovně, jako o závodníky,

a dobrovolnický program neustále zlepšovat. Tak vznikl nápad analyzovat organizační podmínky v rámci dobrovolnického programu na běžeckém závodě RunTour.

V úvodu je nutné vymezit pojem organizátor, který bude často využíván. Pod tímto pojmem jsou v rámci práce myšleni pouze hlavní pořadatele celé akce, tedy zástupci firmy Geometry Prague, s.r.o. a externí pracovníci, kteří se na akcích pravidelně podílí. Nikoliv dobrovolníci. Autorka však považuje za důležité zdůraznit, že samotné dobrovolníky také považuje za součást organizačního týmu a uvědomuje si, že bez jejich pomoci by žádný závod uspořádán nebyl. K tomuto pojmovému oddělení se rozhodla pouze pro lepší přehlednost celé práce.

1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA

Teoretická část práce se věnuje definování klíčových pojmů a historickému, resp. teoretickému vývoji problematiky. V úvodu je vymezen pojem dobrovolník. Část kapitoly je věnována definování spokojenosti. Poslední pasáž pojednává o běžeckém seriálu RunTour a jeho dobrovolnickému programu.

1.1. Dobrovolník

Mlčák a Zášková (2013) datují vznik dobrovolnictví již na samotný počátek lidské civilizace. Podle těchto autorů, kteří zkoumají dobrovolnictví především z hlediska psychologie, lze však počátek vědeckého zájmu spatřovat až v polovině 19. století u A. Comta, který vytvořil pojem altruismus. Altruismus vysvětluje nesobecké společenské jednání člověka. Autoři opakovaně zmiňují problematiku samotného pojmu dobrovolnictví. Ačkoliv je tento pojem širokou veřejností dobře známý, v odborné literatuře nepanuje v jeho přesném vymezení shoda. Což autoři vysvětlují tím, že dobrovolnictví je komplikovaný, heterogenní a dynamický společenský fenomén.

Dle Tošnera a Sozákové (2002, s. 35) je dobrovolník *„člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svou energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti.“* Novotný (2011, s. 179) však argumentuje, že daná definice není zcela správná, a to především pro oblast sportu. Jako příklad uvádí trenéry amatérských družstev, kteří za svoji práci dostávají symbolický finanční obnos. Podle výše zmíněné formulace by tedy o dobrovolnictví nešlo. Novotný chápe dobrovolníka *“jako jedince, který se svobodně rozhodl pracovat ve prospěch druhých, aniž za práci pobírá běžný plat.”*

Podobné vymezení přináší také Šípošová (2011, vlastní překlad), dle které je *“dobrovolník člověk, který nabízí organizaci svoje znalosti, schopnosti, zručnost a zkušenosti za dohodnutých podmínek a není za svou činnost finančně odměňován formou platu jako běžný pracovník.“*

Ucelenou definici dobrovolnictví se pokoušeli nalézt i zahraniční autoři Dekker a Helman (2003). U jednotlivých definic, které zkoumali, identifikovali čtyři společné znaky. Dobrovolnictví je nepovinné, neplacené, prováděné ve prospěch jiných (ve prospěch společnosti, nebo konkrétní organizace), a čtvrtým bodem je organizační kontext, který však není svou četností tak častý jako předchozí tři.

Jako problematické se jeví především první dva body. I Frič a Pospíšilová (2010) zmiňují rozpor mezi nepovinným/svobodným rozhodnutím a částečným donucením. Ten je autory uveden na příkladu rodičů, kteří pomáhají ve škole nebo kroužku, jenž navštěvují jejich děti. Skutečně mají rodiče volbu, zda se stanou dobrovolníky. Jejich pomoc není automaticky vyžadována. I v rámci sportovních akcí se lze setkat s “nuceným dobrovolnictvím”. Nejčastěji k tomu dochází v situacích, kdy pomoc na akci přislíbí například škola nebo třídní učitel a žáci pak nemají jinou možnost než se akce zúčastnit. Výjimku netvoří ani nucení dobrovolníci z vysokých škol, kteří mají účast na akci jako jednu z podmínek ukončení předmětu. Zmíněné případy jsou však ojedinělé, bod dobrovolnosti by tak měl být zachován, jako daleko větší problém se však jeví rozpor, zda jsou placení dobrovolníci stále dobrovolníci.

Hledisko finanční odměny je v oblasti dobrovolnictví pravděpodobně nejdiskutovanější téma. A mezi autory nepanuje v této otázce shoda.

Značně rozdílnou formulaci přináší (Mlčák, Zášková, 2013, s. 5) „*dobrovolnictví je jedním z důležitých indikátorů demokratického společenského uspořádání a celkového mentálního zdraví společnosti*“. Podobnou definici nabízí i Všeobecná deklarace o dobrovolnictví (2001), ta však nedefinuje dobrovolníka, ale samotný pojem dobrovolnictví. A to jako „*základní stavební prvek občanské společnosti, který uskutečňuje nejvznešenější aspirace lidstva - touhu po míru, svobodě, příležitostech, bezpečí a spravedlnosti pro všechny*“. Deklarace byla schválena na 16. zasedání Mezinárodní asociací pro dobrovolnické úsilí v roce 2001 v Amsterdamu. Deklarace podporuje právo všech lidí se svobodně sdružovat a dobrovolně pracovat bez ohledu na jejich pohlaví, věk, kulturní a etnický původ nebo ekonomické a společenské postavení. Podle deklarace dobrovolnictví umožňuje:

- „*udržovat a posilovat takové lidské hodnoty jako jsou družnost, zájem o druhé a služba jiným lidem,*
- *aby jednotlivci mohli uplatňovat svá práva a odpovědnost jako příslušníci komunity a aby se zároveň mohli po celý život učit a růst, realizovat veškerý svůj lidský potenciál,*
- *propojení navzdory rozdílům, které nás neustále rozdělují, abychom mohli žít ve zdravých, udržitelných komunitách a abychom mohli společně usilovat o nalezení nových řešení pro společné úkoly a mohli jsme utvářet náš kolektivní osud.*“ (Dobrovolník.cz, 2021)

Dle Benedíkové (2012), která se zabývala dobrovolníky pečující o seniory, jsou dobrovolníci lidé, kteří jsou různě staří, mají různou úroveň vzdělání od základního až po vysokoškolské, mají odlišný rodinný vztah, ale spojuje je skromnost, tolerance a mají rádi styk s lidmi.

Ačkoliv je charakteristika Benedíkové (2012) značně rozdílná od předchozích, které již byly zmíněny, lze ji považovat za velmi důležitou. Je v ní naznačena velká homogenita dobrovolníků. Je však důležité zdůraznit, že ani tato definice by bez úprav nešla využít ve všech sférách dobrovolnické činnosti (o což se autorka ani nepokoušela). Někteří dobrovolníci se mohou zabývat například ochranou přírody a styku s lidmi se naopak vyhýbají. U sportovních akcí je komunikace s lidmi a tolerance velice důležitá, a pro tuto oblast by se tak daná definice dala aplikovat.

1.1.1. Vývoj dobrovolnictví v České republice

Jak uvádí Krátká a kol. (2020) sahá historie organizované dobrovolnické činnosti až do období raného středověku. Jeho počátky jsou spojovány s církví, charitativním činnostem se věnovala bratrstva a církevní řády. V rámci klášterů byly zakládány špitály a útulky. V souladu se společenským děním se vliv církve, a tedy i jejich organizací měnil, až bylo za vlády Josefa II. mnoho z nich zrušeno a jejich majetek byl zkonfiskován ve prospěch světské charity.

Počátky dobrovolnictví tak, jak ho známe dnes, však Hruška a kol. (2018) datují až do období národního obrození, v období 30. let 19. století začalo vznikat velké množství spolků a občanských asociací na podporu vědy, umění a vzdělání. Kromě toho však vznikaly i spolky podporující zájmové činnosti, jako je sport, pěvecké sbory nebo sbory dobrovolných hasičů. Velké množství spolků bylo zaměřeno právě na národní emancipaci. Počty spolků se začaly velmi rychle vyvíjet, v 70. letech 19. století existovalo přes 3000 spolků o 20 let později toto číslo vzrostlo více než trojnásobně. Některé organizace jako Sokol nebo velké množství sboru dobrovolných hasičů, existují dodnes.

Jak uvádí Hruška a kol. (2018) velkou změnu přinesla následná 2. světová válka, řada organizací byla nucena svou činnost ukončit, případně změnit svou strukturu tak, aby vyhovovaly protektorátní správě. K povolení nedošlo ani při následné změně režimu. I v době existence Československé socialistické republiky podléhala činnost těchto organizací velké kontrole ze strany státu. Organizace byly sdruženy v Národní frontě a

jejich majetek byl zabaven státem. Kolektivní dobročinnost byla využita pro budování socialistické společnosti. A dobrovolné působení v různých organizacích vystřídalo „dobrovolnictví z donucení“.

Jak Hruška a kol. (2018) popisují, období velké změny přišlo po roce 1989, základem se stala myšlenka občanské společnosti, která bude založena na spolupráci a solidaritě svobodných občanů. Byly obnoveny spolky, které byly za předchozího režimu zakázány, jako například Sokol.

Významnou změnu přinesl rok 2001, který byl vyhlášen mezinárodním rokem dobrovolníků. Následně došlo ke vzniku právní úpravy v dobrovolnictví, a to zákonem o dobrovolnické službě (zákon č. 198/2002 Sb.). Podle té může být dobrovolníkem fyzická osoba starší 15 let, je-li činnost vykonávaná na území České republiky. U dobrovolnické činnosti mimo území České republiky je věková hranice posunuta na 18 let. Zákon rozděluje dobrovolnickou činnost na krátkodobou nebo dlouhodobou v případech, kdy je vykonávaná činnost delší než tři měsíce.

Podle Hrušky a kol. (2018) se v České republice neprovádí žádné šetření o počtu dobrovolníků v domácnostech. Údaje, které poskytuje Český statistický úřad, pocházejí od neziskových organizací a nejsou kompletní. Dle těchto údajů dobrovolníci v roce 2015 v České republice odpracovali 45, 1 mil. hodin, což je v přepočtu 26 012 úvazků. Novější údaj o počtu dobrovolníků v rámci neziskových organizací nabízí Chrámský (2020), dle kterého dobrovolníci v roce 2018 odpracovali 57 milionů hodin, přičemž hodnota jejich práce dosáhla 9,3 mld. Kč. Dobrovolníci v institucích rekreačního a sportovního charakteru tvořili v roce 2018 13,5 % z této hodnoty.

Nicméně tato neznalost se pravděpodobně velmi brzy změní, na svých webových stránkách vláda uvádí, že na svém zasedání, které proběhlo 12. dubna 2021, schválila návrh, podle kterého bude docházet k pravidelnému šetření v oblasti počtu dobrovolníků v České republice. Od roku 2023 by tak Český statistický úřad měl každé 4 roky provádět pravidelná šetření, která budou počet dobrovolníků na území České republiky sledovat.

Jansa (2020) na téma dobrovolníků v prostředí českého sportu upozorňuje na jejich stárnutí. V průzkumu České Unie sportu (ČUS) uvedlo více než 80 % dotázaných předsedů, že nemají svého nástupce. Do průzkumů bylo zapojeno více než 2 600 zástupců sportovních jednot a klubů. 92 % uvedlo, že svou funkci vykonávají zadarmo.

Nejčastějšími problémy, se kterými se administrativní pozice ve sportovních klubech spojují, jsou nedostatek času, nízké finanční ohodnocení a náročná administrativní práce.

Dobrovolnictví je zakotveno i v Koncepci podpory sportu 2016-2025. Přičemž jednou z horizontálních priorit je podpora dobrovolnictví a trenérství jako zájmové činnosti. Tato priorita zmiňuje, že sport pro všechny ani velké sportovní události by bez přispění velkého množství dobrovolníků nebyly možné. Což potvrzuje i hodnota dobrovolnické práce ve sportu, která se každoročně pohybuje kolem 18 miliard korun.

1.1.2. Typologie dobrovolnické práce a jejich využití

Odborná literatura nabízí velké množství kritérií, na jejichž základě lze dobrovolnictví dělit.

Rochester a kol. (2010) se domnívají, že v nejobecnějším pohledu je možné dělit dobrovolníky z hlediska pojetí a organizace do třech typů. Ty jsou označeny jako dobrovolnická paradigma. Prvním typem je dominantní paradigma. Lze se s ním setkat například v USA nebo Velké Británii. Lidé se v tomto případě stávají dobrovolníky, protože chtějí pomoci lidem, kteří jsou na tom hůře než oni sami. Cílovými skupinami pomoci mohou být například senioři, nemocní nebo chudí. Dobrovolníci pracují prostřednictvím velkých profesionálních organizací, většinou neziskového charakteru. Dalším typem je paradigma občanské společnosti, to je využíváno především v evropských zemích. Činnost dobrovolníku je v tomto případě zaměřena do oblasti péče a dalších služeb. Dobrovolníci pracují v asociacích, které jsou založeny primárně na práci dobrovolníků. Dobrovolníci jsou chápáni jako členové organizace a jejich role se postupně utváří na základě jejich zkušeností. Posledním typem je volnočasové paradigma. Jedná se o aktivitu, která je motivována primárně vnitřními pohnutky. Právě s tímto typem dobrovolníků se lze setkat v oblasti umění, kultury a sportu, a je charakteristický pro dobrovolníky, o kterých pojednává tato diplomová práce.

Další dělení nabízí publikace Národního informačního centra pro mládež, ta dělí dobrovolníky podle oblasti, ve které působí. Jsou jimi dobrovolníci:

- ve zdravotnictví
- v sociálních službách
- v kultuře

- ve sportu
- v oblasti práce s dětmi a mládeží
- ve školní a univerzitní samosprávě
- v ekologii
- v oblasti mezinárodní a rozvojové spolupráce
- při mimořádných událostech
- firemní
- komunitní
- v církevních a náboženských společnostech.

Hned několik možností, jak je možné dobrovolníky dělit, nabízí i Tošter a Sozanská (2002) z hlediska historického vývoje, z hlediska cesty, kterou se dobrovolnictví ubírá nebo z hlediska role, kterou dobrovolník v organizaci zastupuje. Na základě časového vymezení lze identifikovat tři oblasti:

- dobrovolnickou službu
- dlouhodobou dobrovolnickou pomoc
- dobrovolnictví při jednorázových akcích.

Prvním typem je dobrovolná služba, jedná se o dlouhodobý závazek, který může být vymezen na dobu několika měsíců i let a je obvykle vykonáván mimo dobrovolníkovu rodnou zemi. Dobrovolnická služba je organizována profesionálně a náklady s ní spojené mohou dosahovat vysokých částek. Před odjezdem je zapotřebí jedince dostatečně zaškolit, další náklady jsou spojené například s cestou, ubytováním nebo pojištěním. Druhým typem je dlouhodobá dobrovolná pomoc, ta je poskytovaná opakovaně a pravidelně. V oblasti sportu se může jednat například o trenéry mládežnických celků. V případě dlouhodobé spolupráce je vhodné sepsat dohodu o spolupráci, kde jsou vymezeny závazky, práva a povinnosti obou stran. Třetím typem je zapojení při jednorázových akcích. Může se jednat o sbírky, benefiční koncerty nebo právě o sportovní akce. Činnost dobrovolníka v tomto případě nemusí být příliš formalizovaná a podle autorů Tošnera a Sozanské (2002) bývá dohoda jen ústí. Většina organizátorů sportovních akcí však i v tomto případě uzavírá s dobrovolníky písemnou dohodu.

1.1.3. Dobrovolnictví ve sportu

Dobrovolníky ve sportovním prostředí se zabýval Kovář (2011), dle kterého dobrovolníkem ve sportu není ten, kdo sportuje, ale ten, kdo ve svém volném čase dobrovolně umožňuje ostatním, aby mohli sportovat. Dobrovolnictví ve sportu nabízí širokou škálu možností zapojení. Od občasného zapojení po pravidelné, liší se také mírou odbornosti vykonávané práce a v neposlední řadě tím, pro koho je činnost vykonávána. V menších klubech zajišťují dobrovolníci prakticky celý chod organizace. Starají se například o účetnictví, evidenci členů, údržbu sportovišť nebo vedou tréninky. Bez dobrovolníků by existence těchto organizací nebyla možná.

Samotnou kapitolu pak tvoří dobrovolníci, kteří pomáhají na sportovních akcích. I když by se na první pohled mohlo zdát, že jejich zapojení do dobrovolnické činnosti je malé, někteří z nich se každoročně zúčastňují velkého množství akcí. Silnou komunitou dobrovolníků se může chlubit například běžecký seriál RunCzech, kterému se díky péči, kterou dobrovolnickému programu věnuje, podařilo vybudovat skupinu, která se pravidelně zúčastňuje většiny závodů.

Dalším pojmem, který je nutné ve spojení dobrovolníků a sportovních akcí zmínit je etický kodex dobrovolníka. Ten ve svých příručkách pro dobrovolníky zmiňuje běžecký seriál RunCzech.

- Správný dobrovolník má vždy oči otevřené a je připraven pomoci v každé situaci.
- Správný dobrovolník povzbuzuje, dokud poslední běžec není v cíli.
- Správného dobrovolníka nikdo nespátří během závodu s cigaretou ani alkoholem.
- Správný dobrovolník se za každých okolností snaží být tou nejlepší vizitkou RunCzech a České republiky.
- Správný dobrovolník nikdy nenechá svůj tým ve štychu!
- Správný dobrovolník vždy ochotně poradí divákům a kolemjdoucím.
- V krizové situaci přijme rychlé rozhodnutí s chladnou hlavou.
- Úsměv nic nestojí a jde s ním vše lépe!
- Správný dobrovolník ví, že organizace závodu nekončí s posledním závodníkem v cíli. (Příručka dobrovolníka, 2017)

Etický kodex lze hodnotit jako velmi důležitý a zdařilý, obsahuje všechna zásadní pravidla, kterými by se měl dobrovolník řídit.

S ohledem na prostudovanou literaturu a zároveň na základě svých zkušeností, by autorka definovala dobrovolníka, který se účastní sportovních akcí, jako jedince, který je rád součástí nějakého týmu, má rád společnost dalších lidí a který je ochotný obětovat svůj volný čas, svou energii a vědomosti k tomu, aby napomohl ke zdárnému průběhu celé akce.

V rámci sportovních akcí patří k těm nejvýznamnějším olympijské hry. Podle článku publikovaného na stránkách olympic.com se struktura dobrovolníků na olympijských hrách mění na základě struktury samotných her a vnějších společenských změn. Mezi roky 1896 až 1936 se dobrovolníci skládali především ze skautů, armády a amatérů, kteří stáli u vzniku prvních sportovních klubů. V období mezi Londýnem 1948 a Montrealem začal narůstat podíl dobrovolníků, kteří byli ochotni zapojit se také do samotných příprav olympijských her. Zajímavý je také vývoj počtu dobrovolníků na olympijských hrách:

- 1952 Helsinky – 2 191
- 1984 Los Angeles – 28 742
- 2012 Londýn – 42 312.

Počínaje rokem 1980 začalo být téma dobrovolnictví a úkoly s ním spojené (nábor, školení, řízení) začleňováno do samotného programu olympijského hnutí.

Pojem olympijský dobrovolník byl poprvé užít v Oficiální zprávě o Barceloně 1992, zpráva definuje dobrovolníka jako „*osobu, která se zavazuje individuálně, altruisticky spolupracovat podle svých nejlepších schopností, při organizaci olympijských her, plní úkoly, které jí byly svěřeny, aniž by dostávala finanční odměnu nebo odměny jiné povahy.*“ (vlastní překlad)

Podle poslední studie Eurobarometru z roku 2014 se 6 % obyvatel EU angažuje jako dobrovolníci v oblasti sportu. Oproti předchozímu výzkumu z roku 2009 se jednalo pouze o nepatrný pokles. Podle téže studie z roku 2014 mají největší podíl v rámci počtu obyvatel dobrovolníků ve sportu Nizozemsko a Švédsko, a to shodných 19 %, v těsném závěsu je Dánsko s 18 %. V České republice se jedná o 8 % obyvatel. V rámci EU se 3 z 10 dobrovolníků v oblasti sportu věnují dobrovolnictví pouze příležitostně.

Nejčastějšími činnostmi v oblasti sportovního dobrovolnictví jsou dobrovolnictví na sportovních akcích 33 % a koučování 27 %.

Voluntourismus

Především u zahraničních autorů se v posledních letech lze setkat s pojmem voluntourism. Jak uvádí Kumar (2020), jedná se o spojení dobrovolnictví a cestovního ruchu, neboli formu altruistického cestování. Vyhledávají ho především studenti. I díky působení velkých organizací, které se snaží na jednotlivé programy hledat finance, je v posledních letech voluntourismus na vzestupu. Jak však Kumar (2020) upozorňuje čelí voluntourismus poměrně často kritice. Zatímco u klasických dobrovolnických působení je již vypracovaný systém a na velkou část pozic je zapotřebí určitý typ kvalifikace, voluntouristou se může stát každý. Navíc je voluntourismus většinou krátkodobějšího charakteru a je tak vhodný pouze u některých typů zapojení jako je čištění pláží, lesů, nebo u pomoci po přírodní katastrofě.

Zmínky lze nalézt také o spojení sportovního dobrovolnictví a turismu. Podle Karlise a kol. (2020) za posledních čtyřicet let dobrovolnická turistika ve sportu značně vzrostla. Anglickým názvem sport volunteer tourists, jsou označovány osoby které cestují za hranice své země za účelem dobrovolnictví na sportovní akci. Jejich význam významně vzrostl na olympijských hrách v Lake Placid v roce 1980, kdy došlo k podstatnému nárůstu dobrovolníků, a ačkoliv většinu tvořili místní obyvatelé, určitá část se skládala ze zahraničních dobrovolníků. Rychlý rozvoj sportovního turistického dobrovolnictví je podle autorů způsoben:

- růstem sportovních akcí a z toho vyplývajícím zvýšením nároků na počet dobrovolníků
- prestiží jednotlivých soutěží
- pořádání olympijských her menšími městy.

Karlise a kol. (2020) provedli rešerši existující literatury a upozorňují na to, že tento fenomén nebyl dosud dostatečně prozkoumán. Většina odborné literatury se totiž věnuje buď sportovnímu dobrovolnictví nebo sportovní turistice.

1.1.4. Motivace k dobrovolnické činnosti

Pojem motivace je z psychologického hlediska velmi složitý. V rámci této práce není prostor se jím hlouběji zabývat. Postačí tak definice Nakonečného (1996), který ji

popisuje jako psychologické důvody, které ovlivňují chování jedince. Motiv je důvod, který vede člověka k nějakému určitému jednání.

Jak uvádí Mlčák a Zášková (2013) porozumění motivacím dobrovolníků je velmi zásadní. Motivace odpovídá na otázku, co vede lidi k tomu, aby se stali dobrovolníky, aby jimi zůstali, případně proč se rozhodnou dobrovolnickou činnost ukončit.

Jaké jsou nejčastějších zdroje motivace popisuje Heshmat (2019). Častým zdrojem motivace jsou vnější odměny, kterými mohou být například peníze. Vnější odměny však podporují především krátkodobé výsledky na úkor dlouhodobých. Motivací mohou být i vnitřní motivy, u kterých je důraz kladen na potěšení ze samotného činu. Třetím zdrojem motivace je vyhýbání se ztrátám, ten autor vysvětluje tím, že bolest ze ztráty pocítujeme hlouběji než pocit štěstí. Pro někoho může být tímto motivem „dopadnutí na dno“, teprve ve chvíli, kdy alkoholik dopadne na samé dno, začne vyhledávat léčbu. Dalšími motivy jsou zachování pozitivního sebeobrazu, zvědavost nebo aktuální nálada. Poslední motiv nazval Heshman (2019) jako vlastní ověření, lidé se snaží ověřit svůj stávající pohled sami na sebe, proto se raději sdružují s těmi, kteří je vnímají stejně.

Motivy dobrovolníků v oblasti sportu se zabývali Nichols a kol. (2016). Zmínění autoři rozdělili motivy do čtyř rozdílných skupin, podle oblasti, ve které dobrovolníci pracují. Dobrovolníci na velkých sportovních akcích (olympijské hry), dobrovolníci na regionálních sportovních akcích, koučování, dobrovolníci ve vzdělávacích a mládežnických organizacích. Jelikož běžecké závody RunTour spadají na základě tohoto členění do kategorie regionálních sportovních akcí, budou zmíněné ty.

Nichols a kol. (2016) považují za klíčové motivy u regionálních sportovních akcích především lásku k danému sportu, případně ztotožnění se s hodnotami organizace, která závod pořádá. Oproti dlouhodobému zapojení je pro některé dobrovolníky důležité také to, že se jedná pouze o krátkodobý závazek.

Krátkodobý závazek považují za velmi důležitý také autoři Lockstone-Binney, Holmes a kol. Tuto skutečnost autoři dokazují například studií Monga (2006), který zkoumal motivaci dobrovolníků na rozdílných akcích (sportovní akce, zemědělský festival, kulturní festival, slavnostní průvod). Při výzkumu bylo zjištěno, že motivy dobrovolníků byly velmi podobné, ačkoliv se jednalo o velmi rozdílné akce. Podle autora z toho lze usuzovat, že epizodické zapojení je klíčovým faktorem pro získávání dobrovolníků.

Autorka diplomové práce se ztotožňuje s důležitostí faktoru krátkodobého závazku. Dobrovolník na sportovních akcích má, na rozdíl od sportovního trenéra mládeže, který musí na tréninky každý týden docházet, značnou výhodu. Sportovní akce se pořádají téměř každý víkend, a i epizodický dobrovolník tak může jako dobrovolník pracovat pravidelně. Není zde však žádný závazek. Na každou událost se přihlašuje samostatně. Zatímco pro zmíněného trenéra je už problematické vynechat trénink, protože se mu daný čas z rodinných či pracovních důvodů nehodí.

Lockstone-Binney, Holmes a kol., dále zkoumali motivy dobrovolníků na čtyřech regionálních akcích. Na základě toho byli dobrovolníci rozděleni do třech kategorií: altruisté, sociální a lhostejní. Pro první dvě skupiny je podstatné být nápomocný, setkávání se s dalšími dobrovolníky. Pro skupinu, která byla pojmenovaná jako lhostejní jsou hlavními motivy vnější faktory. Kterými podle autorů mohou být i tlaky okolí, tito dobrovolníci bývají nejméně spokojeni se svými dobrovolnickými zkušenostmi.

Důvody proč se stát dobrovolníkem jmenuje například Ellis (in Hořejší 2013, s. 20):

- poznat nové lidi
- být užitečný pro společnost
- naučit se novým věcem
- pro vlastní uspokojení
- pomoc představuje novou výzvu
- být součástí organizace.

Důvody proč se stát dobrovolníkem uvádí na svých webových stránkách i organizátoři běžeckého seriálu RunTour:

- zažiješ jedinečnou a přátelskou atmosféru
- pomůžeš tisícům lidí k jejich prvnímu běžeckému výkonu
- získáš zkušeností s pořadatelskou činností na sportovní akci
- odneseš si parádní funkční tričko, čelenku a další benefity
- potkáš se s elitními běžci jako je Vítek Pavlišta nebo Eva Vrabcová Nývltová
- zajistíme ti občerstvení během dne
- získáš spoustu nových přátel!

1.2. Organizační aspekty práce s dobrovolníky

Práce s dobrovolníky je velmi specifická a tvorba dobrovolnického programu tak vyžaduje profesionální přístup.

Jak zdůrazňuje Novotný (2011), při práci s dobrovolníky je třeba pamatovat na několik pravidel:

- stálí pracovníci
- koordinátor dobrovolníků
- smlouva s dobrovolníky
- poděkování.

Prvním z nich je ujasnění si vztahu dobrovolníků se stálými pracovníky. Novotný (2011) se stejně jako většina autorů věnoval především dlouhodobě působícím dobrovolníkům. Toto pravidlo lze však převést i na sportovní akce. Při velkých sportovních akcích se většinou organizační tým skládá z více skupin. Jednou z nich jsou dobrovolníci, další z nich může být například skupina, která je sice na akci stejně jako dobrovolníci pouze jako externí pracovníci, ale vykonává těžší práce a je tak placena. Nemělo by docházet k tomu, že dobrovolníci budou dělat stejnou práci společně s touto skupinou. Dále je potřeba předem ujasnit, kdo má právo dobrovolníky úkolovat. Někdy dochází k tomu, že dobrovolníci dostanou dvě protichůdné informace od různých lidí. Což v konečném důsledku vede k jejich nespokojenosti.

Druhé pravidlo se týká koordinátora dobrovolníků. Jak zdůrazňují Tošner a Sozanská (2002), koordinátor dobrovolníků je vizitkou organizace a zároveň klíčovou postavou. Má na starosti vše, co je s dobrovolnickým programem spojené. Počínaje hledáním dobrovolníků, jejich výběrem a přidělením na vhodná stanoviště, zaškolením, péčí o dobrovolníky, odměňováním.

V publikaci Moderní sportovní klub Kovář (2011) stanovil následující vlastnosti, které jsou pro koordinátora dobrovolníků klíčové:

- pozitivní a entuziastický přístup
- skvělé komunikační dovednosti
- schopnost plánovat a stanovovat cíle
- schopnost dobře si řídit čas
- schopnost dobře vycházet s komplikovanými lidmi a zvládat konflikty

- schopnost delegovat
- schopnost organizovat lidské zdroje
- porozumět podstatě dobrovolnictví a motivaci lidí
- dobré vyjednávací schopnosti.

I když je publikace věnována sportovním klubům, které pracují s dlouhodobými dobrovolníky, jsou tyto vlastnosti důležité i u koordinátora dobrovolníků v rámci sportovních akcí. Navíc je u koordinátora důležitá odolnost vůči stresu a rychlé reagování na aktuální situaci.

Koordinátor dobrovolníků na běžeckém seriálu RunTour se v oblasti dobrovolnictví pohybuje již 10 let a postupně se z pozice řadového dobrovolníka vypracoval až na jednoho z největších koordinátorů dobrovolníků ve sportu v České republice. V minulosti se podílel na akcích: MS v hokeji 2015, olympijské parky, jednou z posledních velkých akcí bylo například Mistrovství světa v parahokeji 2021.

Uzavření smlouvy je v zájmu obou stran. Smlouva mezi dobrovolníkem a organizátorem je zhotovena i na běžeckých závodech RunTour. Za stranu organizátora jí podepisuje koordinátor. Smlouva je přílohou č. 5 této diplomové práce.

Čtvrtým bodem, který uvádí Novotný (2011) je poděkování. To podle něho může mít několik podob (v tisku, na mítinku, ve výroční zprávě nebo na webových stránkách). Velmi důležité je především osobní poděkování. To by měl primárně provádět vedoucí sekce, do které dobrovolník spadá a koordinátor dobrovolníků. Následně je pak vhodné veřejné poděkování dobrovolníkům například skrze sociální sítě, kde mohou své poděkování prostřednictvím komentářů přidat také sami závodníci.

Další zásady při práci s dobrovolníky přináší Tošner a Sozánková (2002). Dobrovolník by neměl:

- nahrazovat práci profesionálů
- dělat činnost, do které se nikomu nechce.

I během závodů jsou pozice, které většina lidí nechce zastávat, například průběžné vynášení košů. Je tedy zapotřebí ujistit se, že zvolené osobě pozice nevadí.

1.2.1. Získávání dobrovolníků

Podle Novotného (2011) získává organizace příchodem dobrovolníků především levnou pracovní sílu, kterou by jinak nemohla na trhu koupit. To však není jediný důvod pro

využívání dobrovolníků. Jejich přítomnost navíc přináší organizaci nové pohledy, názory a užitečnou zpětnou vazbu, dobrovolníci navíc přináší do organizace ducha a nadšení. Bezproblémová dobrovolnická práce, může díky šíření reklamy z úst do úst, přispívat k propagaci. V neposlední řadě se dle Novotného (2011) z dobrovolníků mohou stát budoucí uchazeči o práci.

Jak uvádí Tošner a Sozáková (2002) je rozdíl, zda organizace hledá dobrovolníky pro dlouhodobou spolupráci, nebo na jednorázovou akci. V obou případech existuje široké množství forem, jak lze dobrovolníky oslovit. Mezi nejčastěji využívané metody patří:

- leták, plakát, vývěska
- místní tisk, regionální rozhlasové či televizní vysílání
- náborová akce
- spolupráce s dobrovolnickými centry
- střední a vysoké školy
- osobní kontakty.

Pro běžecké závody RunTour však nejsou zmíněné možnosti vhodné. Náborové akce jsou časově velmi náročné a pro krátkodobé zapojení dobrovolníků jsou tedy časově nevýhodné. Naopak jako vhodnou metodou se nabízí oslovení školy. Tato možnost je také na běžeckém seriálu RunTour v některých případech využívána. Jelikož dobrovolníci dostávají i drobnou finanční odměnu je tato příležitost zajímavé například pro maturitní, popřípadě třetí ročníky středních škol. Žáci následně využívají získané prostředky na organizaci maturitního plesu.

Postup získávání dobrovolníku v rámci běžeckého seriálu RunTour popsal koordinátor (2021) následovně. S nábořem dobrovolníků začíná přibližně měsíc před akcí. K tomuto termínu se dostal na základě svých zkušeností. Dle jeho slov spuštění náboru s delším časovým předstihem sice vede k tomu, že se přihlásí více lidí, ale výrazně pak narůstá poměr lidí, kteří na akci nakonec nedorazí.

Před samotnou akcí posílá koordinátor e-mail s informacemi k závodě, jehož součástí je zároveň žádost o potvrzení účasti na akci. Zajímavostí je, že 10-15 % dobrovolníků svou účast nepotvrdí, ale na akci nakonec stejně dorazí. Kolem 10 % dobrovolníků svou účast pomocí tohoto e-mailu zruší.

Větším problémem jsou jedinci, kteří svou účast potvrdí, ale na akci nakonec nedorazí. Toto číslo se opět závod od závodu velmi liší, může se jednat o 10 % mnohdy však dosahuje až 40 %. Dopředu se poměr lidí, kteří nedorazí, velmi špatně odhaduje.

1.2.2. Výběr a výcvik

Jak uvádí Tošner a Sozáková (2002), výběr a výcvik dobrovolníků záleží především na charakteru činnosti, jakou budou vykonávat. Práce s dětmi je například velmi rozdílná od práce v nemocnici, proto i příprava má rozdílný průběh. Autoři rozdělují přípravu na obecnou a odbornou. V obecné části jsou dobrovolníkovi představeny základní informace o instituci, o jejím poslání, úkoly a pravidla. Zároveň se dozví, co se od něj při jeho zapojení očekává, a na koho se může v případě problému obrátit. V odborné části se v rámci výcviku často využívá metoda hraní rolí, ta dobrovolníkovi přiblíží situace, do kterých se bude během své činnosti dostávat. Koordinátorovi to navíc pomůže dobrovolníka lépe poznat. Při některých dobrovolnických činnostech je požadováno i psychologické posouzení dobrovolníka. Podle publikace Národního informačního centra pro mládež se u dlouhodobých projektu mohou přípravy před samotným zahájením dobrovolnické činnosti protáhnou i na rok. Kromě nutnosti absolvovat školení jsou zde však přípravy zdlouhavé i kvůli nutnosti vyřízení víza, případně povinnosti absolvovat očkování.

Existují sportovní akce, které jsou natolik významné, že se o nedostatek dobrovolníků nemusí obávat. Jako příklad lze uvést juniorské mistrovství světa v ledním hokeji v roce 2019, kde se z důvodu vysokého zájmu koordinátoři rozhodli provádět s jednotlivými zájemci pohovory. Díky čemuž měli možnost vybrat ty nejlepší uchazeče o dané pozice. Tato činnost však byla časově velmi náročná a pro organizátory, kteří mají během roku i osm závodů, je z časového hlediska nemyslitelná. Pokud tedy dojde k naplnění kapacity dobrovolnických míst, je jejich nábor zastaven. K výběru dobrovolníků tak prakticky nedochází.

Výcvik dobrovolníků je také spíše typický při jejich dlouhodobém zapojení. V prostředí sportovních akcí probíhá pouze ve zkrácené podobě. Dobrovolníkům je před samotným závodem odeslána informační brožura, která obsahuje základní informace. Další část školení probíhá již v místě závodu a dá se rozdělit na dvě části. První provádí koordinátor dobrovolnického programu, opět by měly zaznít základní informace, ideální je projít s dobrovolníky celé zázemí závodu (především pokud je členitější). Na závěr by měli být představeni vedoucí jednotlivých sekcí. Ti následně odvedou dobrovolníky

do jejich sekce, kde probíhá závěrečná část výcviku a kde se dobrovolníci dozví, co přesně bude jejich úkolem během závodu.

U větších akcí jako je Jizerská 50 nebo Olympiáda dětí a mládeže 2019 si organizátoři připravili pro dobrovolníky i školení před samotnou akcí.

1.2.3. Pojištění dobrovolníků

Stejně jako v zaměstnání je dobrovolník vystaven rizikům pracovního úrazu. HESTIA tak doporučuje vystavení úrazového pojištění. To v případě zranění dobrovolníka hradí výdaje spojené s léčbou zranění. Další pojištění, které je možné zajistit, je pojištění odpovědnosti za škodu. Dobrovolník je tak v případě způsobené škody chráněn proti finančním náhradám.

Oba dva typy pojištění je vhodné dobrovolníkům poskytnout i u krátkodobých zapojení jako jsou sportovní akce. Zatímco u dlouhodobé dobrovolnické spolupráce organizace již zná své dobrovolníky a přesně ví, kdo se pro jaký úkol hodí, zde jsou úkoly rozdělovány bez znalosti povahy a schopností samotných dobrovolníků. Což může vést k častějšímu výskytu úrazů a škod. Dobrovolníci by neměli dělat činnosti, kde je zvýšená koncentrace rizika.

1.2.4. Odměňování dobrovolníků

Metodická příručka, kterou vydala HESTIA upozorňuje na to, že nemálo organizací na odměňování zapomíná, případně ho neumí přirozeně podat. Zároveň však uznává, že dobrovolnictví je natolik rozsáhlou oblastí, že jednotný návod na to, jak dobrovolníky odměnit, stanovit nelze. Za nejdůležitější autor považuje, aby ocenění bylo v rovnováze s vykonávanou činností.

Dle Tošnera a Sozanské (2002) existuje široká škála možností, jak lze dobrovolníky odměnit. Mezi základní způsob by mělo patřit poděkování, je však důležité, aby zaznělo v pravou chvíli a bylo myšleno upřímně. Další variantou je uspořádat společné setkání. Vhodným obdobím mohou být například Vánoce, 5. prosince, kdy se slaví mezinárodní den dobrovolníků, případně na konci školního roku, kdy řada dobrovolníků svou činnost po dobu letních prázdnin přerušuje.

Odměňování v podobě finanční podoby bylo již zmíněno výše. V určitých případech dostávají dobrovolníci finanční odměnu, která je však nižší, než by byla mzda zaměstnanců. V souvislosti s finanční odměnou je důležité uvést možnost proplácení cestovních nákladů, kterou zmiňují Fryč a Pospíšilová (2010)

Otázka odměňování je velmi obtížná, jelikož ne všechny definice dobrovolnictví odměňování připouští. Jak uvádí Kouklíková (2018) dobrovolníci při sportovních akcích jsou mnohdy stimulováni z venku ve formě drobných dáreků. Těmi mohou být dárky od sponzorů, oblečení, občerstvení během akce, volné vstupy do různých zařízení, případně volné startovné.

Odměny, které dostávali dobrovolníci na běžeckém závodě RunTour v sezóně 2020 byly následující:

- finanční odměna
- funkční tričko
- čelenka na běhání
- občerstvení během závodu
- dárky od partnerů
- certifikát.

Velmi podobné odměny nabízejí i organizátoři dalších běžeckých seriálů. V rámci srovnání byly vybrány účastnický nejnavštěvovanější seriály v posledních 3 letech. V rámci seriálu Night Run nabízejí organizátoři na svých stránkách voucher na závod dle výběru v hodnotě 500 Kč, propagační a pamětní předměty od partnerů akce a zajištění pitného režimu. V praxi se však u toho seriálu lze setkat spíše s finančním odměňováním dobrovolníků. Raul s.r.o., jakožto pořadatel běžeckého seriálu Běhej Lesy, nabízí oficiální tričko Běhej lesy, občerstvení, certifikát spolupráce, pro studenty potvrzení o splnění praxe, 50% slevu na startovné pro vybraný závod seriálu. Velmi propracovaný dobrovolnický program nabízí seriál RunCzech. Ten svým dobrovolníkům za jejich pomoc nabízí oficiální dobrovolnické tričko, dále bundu nebo batoh (záleží na typu závodu), další dárky od partnerů, občerstvení. Kromě toho ale nabízí dobrovolníkům volné vstupy na tréninky v Running Mallu a závěrečnou párty pro dobrovolníky.

Je však důležité upozornit na to, že informace na webových stránkách jednotlivých závodů nemusí vždy shodné na všech závodech daného seriálu. Někteří organizátoři využívají na jednotlivých závodech i lokálního organizátora, který jim pomáhá jak s organizací, tak s dobrovolnickým programem, v návaznosti na což se pak dobrovolnický program může závod od závodu lišit.

1.3. Dobrovolnické organizace v rámci sportovních akcí

Při zpracovávání teoretických východisek bylo zjištěno, že v České republice neexistuje organizace, která by centrálně zastřešovala dobrovolníky v rámci sportovních akcí. V rámci výběru práce a její následné praktické části uvažovala autorka o možnosti jejího založení a její nejlepší podobě. Nicméně v květnu 2021 byla takováto organizace založena. Organizace nese jméno Volunteers4sport a je zapsaným spolkem. Jejím předsedou je Tomáš Mirovský, který se oblastí sportovního dobrovolnictví zabývá již řadu let.

Zájemci o dobrovolnickou činnost se mohou na webových stránkách www.volunteers4sport.cz zaregistrovat a nabídky na dobrovolnickou činnost jim následně chodí do jejich e-mailové schránky. Během roku 2021 pomáhala organizace se zajištěním dobrovolnického programu například na akcích L'Etape Czech Republic by Tour de France nebo T-Mobile olympijského běhu. Kromě samotné účasti na akcích si Volunteers4sport.cz klade za cíl také další vzdělávání dobrovolníků, například v oblasti první pomoci.

Volunteers4sport nabízí organizátorům pomoc s hledáním a následnou koordinací dobrovolníků za finanční odměnu. Tato služba je vhodná především pro organizátory větších akcí, kteří nemají s dobrovolnickým programem zkušenosti a zároveň tak nemají síť kontaktů, která je u větších akcí nutná. V rámci závodů RunTour není využívání dané služby zapotřebí.

Koordinátor, který dobrovolnický program zastřešuje, v oblasti dobrovolnictví pracuje již řadu let a má tak již vybudovanou vlastní síť kontaktů.

1.4. Spokojenost

Cambridgeský slovník definuje spokojenost jako „*příjemný pocit, který se dostaví ve chvíli, kdy jedinec dostane něco, co chtěl, případně pokud se mu podaří udělat něco, co chtěl*“ (Cambridge-dictionary 2021, vlastní překlad).

Veenhoven (1996) popisuje spokojenost jako určitý stupeň, ve kterém jedinec pozitivně hodnotí kvalitu svého života. Jako synonymum uvádí štěstí nebo subjektivní pohodu. O štěstí, ve spojení se spokojeností a subjektivní pohodou, mluví také Hamplová (2004), která zkoumala souvislost mezi těmito pojmy. K jednotné definici však nedošla, jelikož je daná problematika různými autory interpretována velmi rozdílně. Podle jednotlivých autorů mají však jednotlivé pojmy společné, a to, že zdůrazňují subjektivní hodnocení.

1.4.1. Pracovní spokojenost

Pracovní spokojenost je dalším pojmem, který není v odborné literatuře chápan jednotně. Podle Armstronga (2007, str. 228) "*se termín spokojenost s prací týká postojů a pocitů, které jedinci prožívají ve vztahu ke své práci. Pozitivní a příznivé postoje signalizují spokojenost s prací. Negativní a nepříznivé pocity pak signalizují nespokojenost s prací*". Paunerová (2006, str. 180) jí vysvětluje jako "*spokojenost s prací a pracovními podmínkami*". Pracovní spokojenost pak spojuje se seberealizací a radostí z práce.

Kollářík (1986) rozlišuje dvě možnosti, jak ji lze chápat. V širším smyslu se jedná o spokojenost v práci, ta zahrnuje rysy osobnosti pracovníka, které se vztahují k pracovním podmínkám. V užším smyslu jde o spokojenost s prací, kam spadá odměna za vykonanou práci, její prestiž, případně typy úkolů, které musí jedinec vykonávat. Především u prvního typu Kollářík (1986) upozorňuje na blízký vztah k sociálně-psychologickým aspektům. Jako příklad uvádí přátelskou atmosféru na pracovišti.

Další typ dělení pro pracovní spokojenost uvádí Provazník a Komárková (1996, str. 137), kdy "*první spokojenost je popisem stavu, druhá hnací silou a třetí brzdou*". V prvním případě se jedná o spokojenost zaměstnanců s pracovními podmínkami a prací samotnou, zároveň je uvedena přímá úměra mezi spokojeností a kvalitou péče o zaměstnance. Ve druhém případě se jedná o spokojenost, která vychází z efektivního využití pracovní síly. U zaměstnance je důležitý pocit naplnění ze smysluplné práce. Třetí dělení představuje spokojenost ve smyslu "*mně to stačí*".

Přesvědčení o tom, že čím jsou zaměstnanci spokojenější, tím podávají lepší výkony v práci, je sice všeobecně uznávané, ale Armstrong (2007) upozorňuje na to, že výzkumy tento jev nepotvrdily.

Jak uvádí Armstrong (2007) lze spokojenost s prací zkoumat pomocí několika metod:

- použití strukturovaných dotazníků
- použití rozhovorů
- kombinací dotazníků a rozhovorů
- využití diskusních skupin

Návod na to, jak změřit spokojenost zaměstnanců, sestavil například Halvorson (2015), který volí stejné metody jako Armstrong. Halvorson doporučuje (pokud je to z hlediska počtu zaměstnanců možné) využívat osobní setkání s pracovníky. Tato setkání by měla

být individuální, mohou probíhat každý týden, měsíc, případně čtvrtletně. Zaměstnavatel by si měl být vědom toho, že cílem rozhovoru je zjistit spokojenost zaměstnance s jeho rolí a se společností jako celkem. Zaměstnanci by měl podávat otázky a důkladně poslouchat jeho odpovědi. Takovými otázky mohou být například:

- Co si myslíte, že se nám daří/nedaří?
- Pokud byste mohl/a změnit jeden aspekt vaší práce, co by to bylo?
- Jakou konkrétní práci byste si přál/a dělat častěji?

Harvorson však upozorňuje, že užití osobních rozhovorů nemusí být vždy vhodné řešení. Zaměstnanci mohou mít obavy z toho, jak bude jejich případná kritika brána druhou stranou a při rozhovoru tak nebudou upřímní. Z tohoto hlediska je tak vhodnější užití anonymních dotazníků.

Podle Pauknerové (2006) lze pracovní spokojenost hodnotit jako bipolární kontinuum, kde na jednom konci škály leží výrazná spokojenost a na tom druhém výrazná nespokojenost. Hodnoty se pohybují od -1 až 1 , kdy 0 značí neutrální vztah jedince k práci. Pauknerová také zmiňuje Job Description Index, který je zaměřen na 5 základních aspektů, jsou jimi mzda, možnost postupu, nadřizený, práce samotná a spolupracovníci. K těmto pěti bodům Bernová a Velehradský (in Pauknerová 2006) přidávají fyzické podmínky práce, organizaci práce a péči o pracovníky.

1.5. RunTour

RunTour se prezentuje jako seriál běžeckých závodů, který je určený především pro rodiny s dětmi, začátečníky a hobby závodníky. První závod seriálu proběhl v roce 2011 v Plzni. V následujícím roce proběhlo již sedm závodů napříč celou Českou republikou. Od roku 2017 čítá seriál každoročně osm závodů. Výjimku tvořila sezóna 2020 na kterou je zaměřena tato diplomová práce, kdy byly některé závody zrušeny z důvodů pandemické situace viz níže.

Seriál nabízí trasy na 3 km, 5 km, 10 km, přičemž tříkilometrová trať byla zařazena do portfolia pravidelně od sezony 2019. Trasa 10 km závodu je stejná jako u 5 km distance, závodníci jí však absolvují dvakrát. Pro děti jsou dle věku připraveny běhy s Rákosníčkem na 500 m nebo 1000 m.

Pro rok 2020 se generálním partnerem seriálu stala PVZP pojišťovna.

Pokud se závodník zúčastní alespoň sedmi závodů během jedné sezóny, získá titul Zlatý RunTour Master, zároveň s tímto oceněním získá zlatou skleněnou kouli jako ocenění.

Ty jsou závodníkům slavnostně předávány v rámci posledních dvou závodů sezóny. Většinou při pražském a pardubickém závodě.

V sezoně 2020 mělo proběhnout 8 závodů, ale některé musely být z důvodu pandemie Covid-19 zrušeny. Celkově proběhlo pět závodů.

Tabulka 1: Termínovka závodů RunTour 2020

	původní termín	náhradní termín	proběhlo / zrušeno
Ostrava	20.6.	X	proběhlo
Brno	9.5.	11.7.	proběhlo
České Budějovice	14.3.	25.7.	proběhlo
Olomouc	15.8.	X	proběhlo
Karlovy Vary	26.9.	X	proběhlo
Praha	17.10.	5.12.	zrušeno
Pardubice	7.11.	X	zrušeno
Ústí nad Labem	18.4.	21.11.	zrušeno

Zdroj: vlastní zpracování

1.6. Pořádání závodů a pandemie

Mohlo by se zdát, že tato kapitola do diplomové práce nepatří, autorka je však toho názoru že coronavirová pandemie ovlivnila pořádání akcí natolik, že je důležité ji zmínit.

Jak uvádí (Macek, 2020) jedním z prvních velkých omezení pro oblast sportu v Evropě bylo uzavření biatlonového světového poháru v Novém Městě na Moravě (5.–8. 3) pro diváky.

V úterý 10. 3., tedy jen čtyři dny před plánovaným závodem RunTour v Českých Budějovicích, navíc vláda vyhlásila zákaz konání hromadných akcí nad 100 osob. Organizátoři tak byli nuceni závod zrušit a přesunout na nový termín.

Z těchto důvodů byla sezóna 2020 pro organizátory všech eventových akcí velmi náročná. Museli velmi rychle reagovat na aktuální změny pravidel. V tomto případě je důležité zmínit Iniciativu Za zdravé Česko. Jedná se o iniciativu, kterou tvoří organizátoři sportovních akcí, jejichž cílem bylo povolení akcí za zpřísněných hygienických opatření. Zástupci iniciativy v průběhu roku opakovaně jednali se zástupci vlády a Národní sportovní agentury o podmínkách, za jakých bude možné sportovní akce pořádat. Výsledkem jejich úsilí byl návod pro organizátory, jak pořádat bezpečný závod, a především první povolený závod. Jednalo se o Běhej Lesy Vysočina, 6. června

v Milovech. První závod běžeckého seriálu RunTour proběhl o dva týdny později v Ostravě.

Protiepidemická opatření měla velký vliv i na plánování dobrovolnických programů, na základě pozorování byly identifikovány 4 základní změny/problémy oproti předchozím rokům.

Jednotlivá protiepidemická opatření byla mnohdy vydávána na poslední chvíli, což se do značné míry dotknulo i dobrovolnického programu. Organizátoři závodů nemohli do poslední chvíle čekat s nábořem dobrovolníků, jestli závod opravdu bude či nikoliv. Dobrovolníky je nutné shánět s dostatečným časovým předstihem. Pokud je však závod na poslední chvíli zrušen, může to vést k negativním pocitům dobrovolníků vůči dané organizaci. Navíc koordinátor vložil do náboru velké množství času a není možné mu vynaložený čas řádně neproplatit. Pro organizaci to tak znamená vyšší finanční nároky na dobrovolnický program. V náhradním termínu už nemusí mít zájem všichni původní dobrovolníci a koordinátor tak musí provádět nábor a rozdělování pozic částečně znovu.

Dalším problémem je počet dobrovolníků, který se může měnit v návaznosti na aktuální opatření. Počátkem června platilo například omezení pro hromadné akce ohledně počtu lidí. Na počátku měsíce se jednalo o maximálně 300 lidí, od 8. 6. byla hranice posunuta na 500 osob. Pro organizátora to tak znamenalo přidat do dobrovolnického programu další pozici, která měla na starosti hlídání vstupu. Navíc se však musel snažit počet organizátorů, tedy i dobrovolníků co nejvíce snížit, jelikož organizátoři se do tohoto počtu počítali taky.

Třetí problém spočívá v tom, že dobrovolnictví je velmi specifické, pouze část lidí je ochotna se mu věnovat. Velké množství závodu z první půlky sezóny bylo přesunuto, což vedlo často k následnému termínovému krytí mezi jednotlivými závody. Dobrovolníci si tak museli vybrat, jakého závodu se zúčastní.

V neposlední řadě se jednalo o bezpečnost samotných dobrovolníků. Z pochopitelných důvodů měla část lidí strach účastnit se hromadných akcí a hledání dobrovolníků bylo o to těžší. Bylo zapotřebí nakoupit ochranné pomůcky (rukavice, roušky).

Zajímavá čísla nabízí webový portál swiss volunteers (2021), jedná se o největší švýcarský portál sdružující dobrovolníky se zájmem o sportovní akce. V roce 2019 pomohli dobrovolníci prostřednictvím tohoto webu zorganizovat 89 akcí a jejich zapojení čítalo v součtu 229 914 hodin. Databáze navíc zaznamenala nárůst o 10 048

členů. Zajímavostí je také procentuální zapojení žen (50,4 % a muži 49,6 %) které je téměř v rovnováze. Oproti tomu v roce 2020 proběhlo prostřednictvím portálu pouze 30 akcí s dobrovolnickým zapojením 90 757 hodin. Je zde tedy patrný pokles, který byl způsobem rušením akcí z důvodu pandemické situace.

1.7. Dobrovolnický program na RunTour

Jak již bylo zmíněno, týden před akcí posílá koordinátor e-mail s propozicemi, jenž posílá přibližně na 75 jedinců. Z toho přibližně 10 jedinců svou účast odmítne, část následně nedorazí, reálně bývá na každém závodě zhruba 55 dobrovolníků.

Mnohé informace o dobrovolnickém programu již byly zmíněné v rámci předcházejících kapitol. V závěrečné kapitole budou tyto informace doplněny o strukturu dobrovolnického programu a o popis pracovních činností, které dobrovolníci během závodu zastávají.

1.7.1. Struktura dobrovolnického programu

Při popisu struktury dobrovolnického programu je nutné závody rozdělit na dvě části. V prvním případě si organizátoři zařizují všechny záležitosti sami, ve druhém využívají navíc „lokálního organizátora“. Jedná se o osobu, případně skupinu lidí, která v dané oblasti pořádá i další sportovní akce, nebo je spojena s místním sportovním klubem. Úkoly místního organizátora se značně liší závod od závodu. Pro dobrovolnický program je důležité to, že lokální pořadatel se do značné míry podílí na hledání dobrovolníků.

Lokální organizátor byl v sezóně 2020 využit při závodech v Českých Budějovicích, Olomouci, Karlových Varech, naopak při závodech v Brně a Ostravě měl dobrovolnický program výhradně na starosti koordinátor dobrovolníků. Obě tyto možnosti mají samozřejmě své výhody i nevýhody. Lokální pořadatel pomáhá kromě dobrovolnického programu zajistit i jednotlivá povolení. Jelikož se jedná o osobu, která je z daného okolí a prostředí daného města již zná, je pro ni většinou jednodušší zajistit jednotlivá povolení. Pokud by byla porovnávaná pouze organizace v rámci dobrovolnického programu, nevýhodou je, že v komunikaci mezi organizátory a dobrovolníky, je článkem navíc. Výhodou naopak je, že místní organizátor má velké množství kontaktů na dobrovolníky z daného okolí a pokud by si organizátoři zajišťovali program sami, bylo by pro ně pravděpodobně složitější sehnat jich dostatek.

1.7.2. Pozice

1.7.2.1. Pozice při přípravě závodu

V pátek po celý den probíhají přípravy, na které se využívá přibližně 20 dobrovolníků. Nejdříve pomáhají všichni dobrovolníci vyložit auta, která přivezla produkční materiál. Dívky jsou následně přiděleny na balení startovních balíčků a kompletaci obálek se startovními čísly. Kluci pomáhají se stavbou zázemí (stavba stanů, rozmístění plotů, stavba cílové rovinky). Odpoledne dobrovolníci pomáhají s brandingem a přípravou stanů.

1.7.2.2. Pozice dobrovolníků během závodu

Každá z pozic je zajímavá a náročná jiným způsobem. Každému dobrovolníkovi vyhovuje jiná pozice. Nejlepším způsobem, který zároveň zjednoduší práci organizátorovi, a pravděpodobně povede i k větší spokojenosti dobrovolníka, je do přihlašovacího formuláře přidat možnost výběru pozice.

Registrace

Dobrovolníci v registraci mají za úkol předat závodníkovi po prokázání jeho identity startovní balíček a poskytnout mu základní informace. Tito dobrovolníci by měli být především komunikativní. Dva dobrovolníci z této skupiny mají na starosti prodej merchandisingu. Výhodou pozice na registraci je, že dobrovolník je celý den ve stanu, a v případě nepříznivého počasí je schován. Nevýhodou je, že ze samotného závodu většinou nic nevidí.

Úschovna

Dobrovolníci na této pozici mají za úkol uschovat závodníkovi jeho věci. Mají k dispozici identifikační náramky, na které napíší závodníkové číslo, a upevní ho na viditelné místo zavazadla. Po doběhu závodníka mu na základě jeho startovního čísla jeho věci vydají. Dobrovolníci jsou stejně jako v předchozím případě chráněni před deštěm ve stanu.

Občerstvovací stanice – cíl

Dobrovolníci v cílové občerstvovačce mají na starosti přípravu ovoce a dalšího občerstvení pro závodníky. Cílová občerstvovačka se také nachází v stanu.

Občerstvovací stanice trasa

Na 2,5 km, v případě 10 km závodu i na 7,5 km, se nachází občerstvovací stanice. Zde dobrovolníci rozdávají závodníkům jen vodu a iontový nápoj. Část dobrovolníků nápoje připravuje a část je rozdává. Závodníci zde většinou nezastavují a nápoj si od dobrovolníků jen vezmou za běhu. Tito dobrovolníci zároveň pomáhají s přípravou foto-pointu na trase. Na rozdíl od cílové občerstvovačky není tato pod stanem.

Dobrovolníci na trase

Dobrovolníci na trase mají za úkol korigovat běžce. Stojí na nepřehledných místech a hlídají, aby se běžci neztratili. Zároveň dohlíží na dodržování pravidel, jako je zákaz odhazování odpadků mimo odpadkové zóny. Jejich dalším, neméně podstatným úkolem, je povzbuzování běžců. Tito dobrovolníci jsou opět vystaveni nástrahám počasí.

Start – cíl

V prostoru startu a cíle lze identifikovat 3 malé skupiny dobrovolníků. Tou první jsou dobrovolníci na cílové pásce. Pro tuto pozici jsou vybírané 2 dívky vyššího věku. Další skupinu tvoří medailisté, kteří předávají medaile každému závodníkovi, který závod dokončí. Tou poslední jsou dobrovolníci, kteří pomáhají organizátorům korigovat dění v prostoru startu a cíle (otevírání a zavírání koridorů). Pro tuto pozici jsou vhodné kluci, kteří mají přirozeně větší respekt než drobné dívky, a mají tak větší šanci, že dokáží závodníky korigovat. Dobrovolníci na této pozici jsou sice v centru dění, ale i v případě špatného počasí musejí zůstat na pozicích.

Po skončení závodů dobrovolníci nejdříve pomohou uklidit věci, které souvisí s jejich pozicí, a následně pomáhají s celkovým úklidem zázemí závodu.

Preferovanou pozici si dobrovolníci vybírají v rámci přihlašovacího formuláře, koordinátor se následně snaží jejich přání vyhovět. Největší zájem je o pozice start/cíl a cílová občerstvovací stanice. Pokud je preferovaná pozice zaplněna jsou dobrovolníci přesunuti na jinou pozici.

Tabulka 2 zobrazuje vytíženost jednotlivých pozic během dne. Zelená barva značí, že na dané pozici je klid, oranžová značí střední zátěž a červená vysokou náročnost v daný čas. Do hodnocení nebyla zařazena pozice na trase, kde se to výrazně liší pro jednotlivé body na trase.

Tabulka počítá s následujícím časovým harmonogramem:

- 9:15 Start dětských závodů
- 11:00 Start závodu na 3 km
- 12:00 Start závodu na 5 km
- 13:30 Start závodu na 10 km.

Jedná se pouze o velmi jednoduchý rozpis, který může být na každém závodě jiný s ohledem například na počasí, na množství závodníků, na možnosti parkování v okolí.

Tabulka 2: Vytížení jednotlivých pozic v průběhu dne

	7:45	8:00	8:15	8:30	8:45	9:00	9:15	9:30	9:45	10:00
registrace	green	yellow	yellow	red	red	red	red	yellow	yellow	
úschovna	green	green	green	green	green	green	green	green	green	green
cílová občerstvovací stanice	green	green	green	green	green	green	yellow	yellow	yellow	yellow
občerstvovací stanice na trati	green	green	green	green	green	green	green	green	green	green
start/cíl	green	green	green	green	yellow	yellow	red	red	red	red

	10:15	10:30	10:45	11:00	11:15	11:30	11:45	12:00	12:15	12:30
registrace	yellow	red	red	red	yellow	red	red	red	yellow	yellow
úschovna	green	yellow	yellow	green	yellow	yellow	red	red	yellow	yellow
cílová občerstvovací stanice	yellow	green	yellow	yellow	yellow	green	yellow	yellow	red	red
občerstvovací stanice na trati	green	green	green	yellow	yellow	yellow	yellow	red	red	red
start/cíl	green	green	yellow	yellow	red	red	yellow	yellow	yellow	red

	12:45	13:00	13:15	13:30	13:45	14:00	14:15	15:15	16:15
registrace	red	red	red	green	green	green	green	green	green
úschovna	red	red	red	green	green	yellow	red	yellow	green
cílová občerstvovací stanice	red	yellow	yellow	yellow	red	red	red	yellow	green
občerstvovací stanice na trati	yellow	green	yellow	red	red	yellow	yellow	green	green
start/cíl	red	yellow	yellow	yellow	yellow	red	yellow	green	green

Zdroj: Vlastní zpracování

2. CÍLE A ÚKOLY

2.1. Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je na základě výzkumu zhodnotit spokojenost dobrovolníků a organizátorů s dobrovolnickým programem na běžeckém seriálu RunTour a navrhnout případná doporučení pro jeho zlepšení. Výzkum probíhal v rámci sezóny 2020.

2.2. Dílčí úkoly práce

K dosažení hlavního cíle je nutné splnit následující dílčí úkoly:

- přímé pozorování – osobní účast na jednotlivých závodech
- zpracování teoretické části
- tvorba a operacionalizace dotazníku pro dobrovolníky
- pilotáž dotazníku a následný sběr dat
- obsahová příprava (operacionalizace) rozhovorů
- rozhovor s hlavním koordinátorem dobrovolníků
- rozhovory s vedoucími jednotlivých sekcí
- vyhodnocení výsledků
- tvorba návrhů doporučení ke zvýšení spokojenosti
- předložení (prezentace) + interpretace – diskuze výsledků pořadající agentuře Geometry Prague, s.r.o.

3. METODIKA PRÁCE

Kapitola ve své první části pojednává o jednotlivých metodách, které byly využity pro dosažení cílů diplomové práce. Druhá část je věnována definování výzkumného souboru.

3.1. Použité metody

V diplomové části byly využity metody dotazování, pozorování a metoda přímého pozorování.

3.1.1. Písemné dotazování

V rámci práce byla využita elektronická forma rozesílání dotazníku. Většina dobrovolníků je mladšího věku a dá se předpokládat, že budou technicky schopni dotazník vyplnit. Dotazník byl jednotlivým dobrovolníkům zaslán vždy po aktuálním závodě prostřednictvím koordinátora dobrovolnického programu, případně lokálního pořadatele.

Při sběru dat byla využita aplikace Google Formulář. Důvodem byly především předchozí zkušenosti s touto aplikací, dále její jednoduchost a bezplatnost. Dalším důvodem byl fakt, že i samotná registrace dobrovolníků probíhá prostřednictvím této platformy a dobrovolníci ji tak již částečně znají.

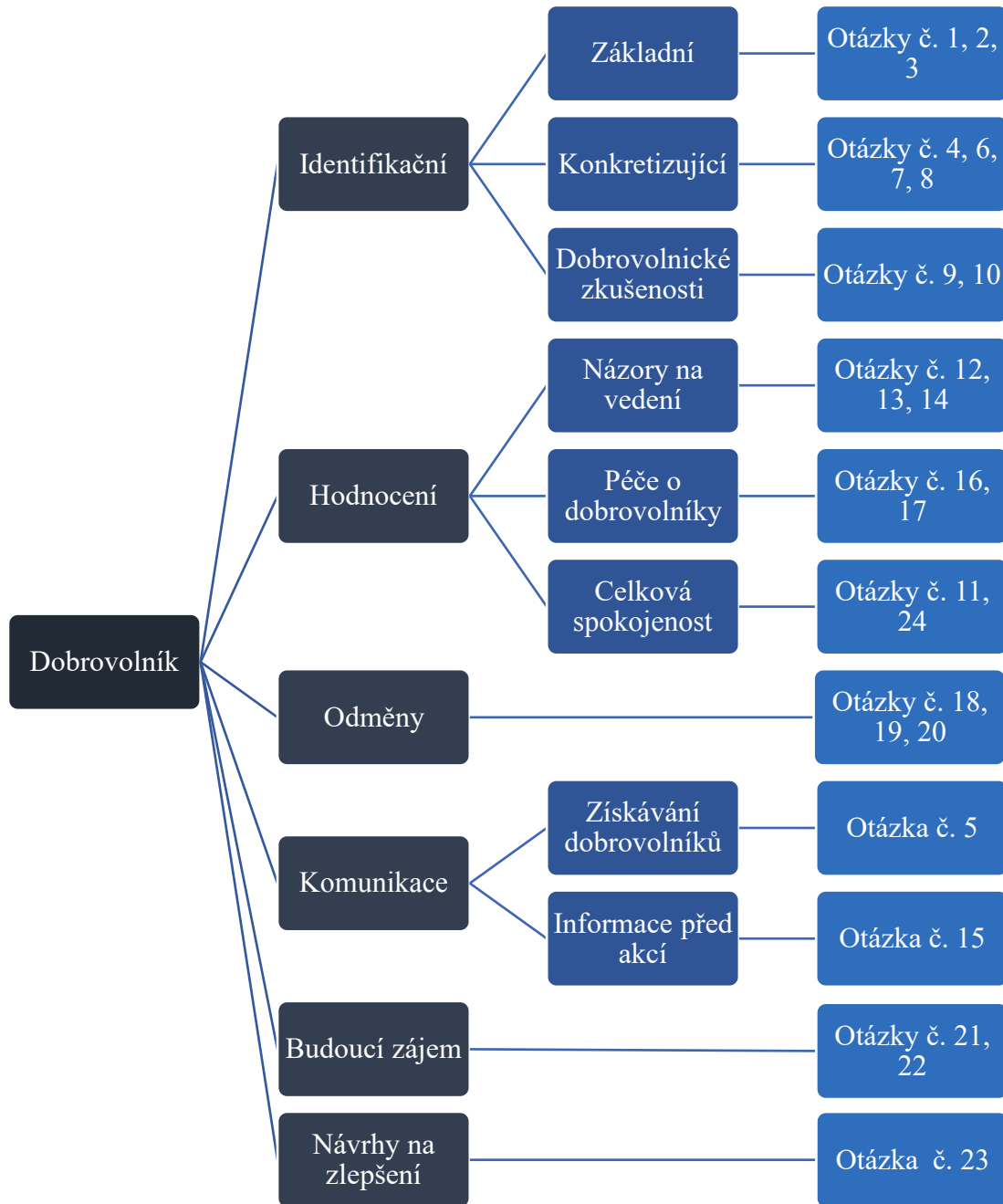
V úvodu dotazníku je umístěna vstupní část, která obsahuje hlavičku s názvem dotazníku a jménem autorky. Zároveň je zde umístěný průvodní dopis, který popisuje dotazník, jeho účel a zároveň obsahuje žádost o vyplnění.

Hlavní část dotazníku je rozdělena do několika částí. První část je zaměřena na identifikaci dobrovolníka (pohlaví, věk, pracující/student). Další část se věnuje základním informacím, týkajícím se jeho pozice (na jakém závodě byl, pozice). Třetí část tvořily hodnotící otázky (dobrovolnické zázemí, vedoucí sekce, odměna). Ve čtvrté části dobrovolníci přiřazovali na škálové stupnici hodnotu pro jednotlivé motivační faktory. Poslední dvě otázky byly otevřené a dobrovolníci zde měli prostor vyjádřit, jaká jsou podle nich největší pozitiva a negativita dobrovolnického programu.

Poslední část tvoří poděkování respondentům za jejich odpovědi.

Dotazník je přílohou 1 a jeho operacionalizaci zobrazuje obrázek 1.

Obrázek 1: Operacionalizace dotazníku pro dobrovolníky

Zdroj: Vlastní zpracování

Pilotáž

Úkolem pilotáže bylo zjistit, zda jsou všechny otázky dostatečně srozumitelné a respondenti je pochopili tak, jak autorka zamýšlela.

První část pilotáže proběhla za přispění koordinátora dobrovolnického programu, se kterým byl především konzultován obsah jednotlivých otázek. Po vzájemné diskusi byla do dotazníku přidána otázka, týkající se dojezdové vzdálenosti dobrovolníků, naopak byla odstraněna otázka, týkající se nejvyššího dosaženého vzdělání.

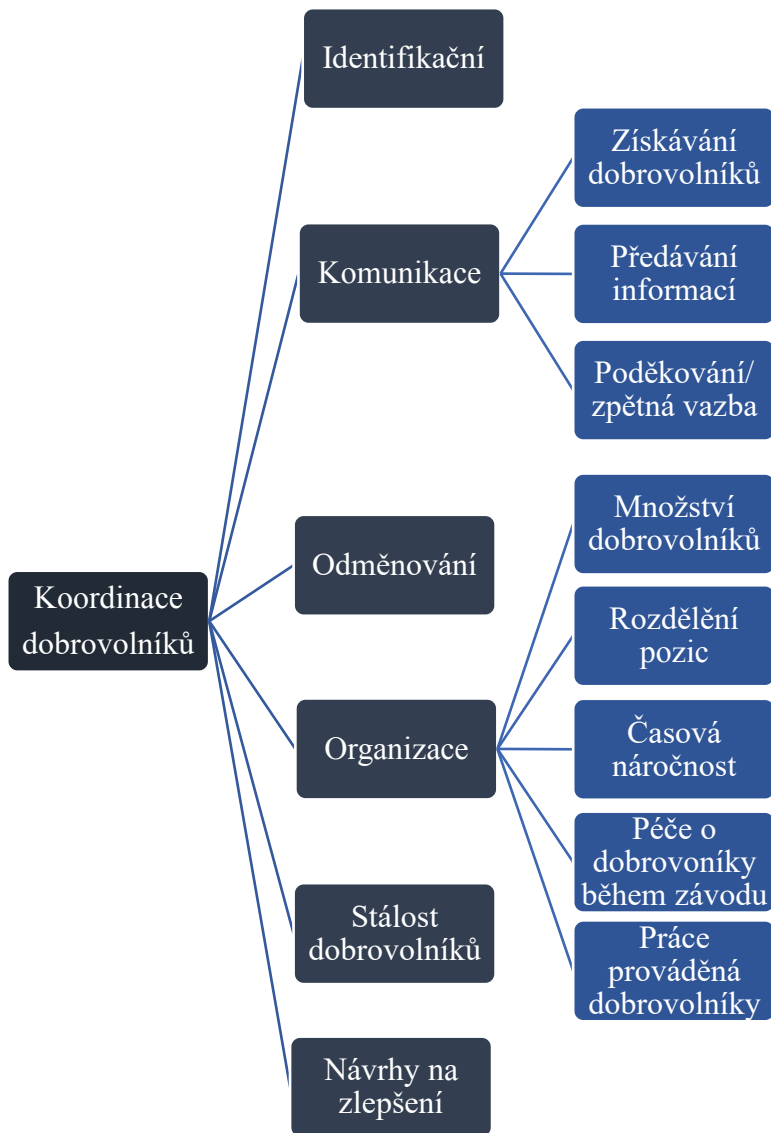
Následně byl dotazník rozeslán mezi 10 respondentů, z nichž 5 již mělo předchozí zkušenosti s dobrovolnictvím a 5 se nikdy žádné sportovní akce nezúčastnilo. Po vyplnění proběhl s respondenty krátký rozhovor, který zjišťoval, zda všechny otázky pochopili správně. Všechny otázky byly pochopeny správně a žádnou otázku tak nebylo nutné přeformulovat.

3.1.2. Osobní dotazování

V práci byly využity polostrukturované rozhovory. První rozhovor proběhl v únoru 2020 a byl především zaměřen na tvorbu dotazníků a jeho následnou pilotáž. Z hlediska epidemiologické situace byla sezóna 2020 poměrně nevyzpytatelná.

Problémem bylo určení termínu pro jednotlivé rozhovory. Organizátoři se do poslední chvíle snažili zorganizovat pražský závod, který několikrát posunuli až ho v prosinci definitivně převedli do virtuálního prostředí. Dlouho tedy nebylo jasné, kdy je konec sezóny. Díky epidemiologické situaci bylo také náročné potkat se s respondenty osobně. Polostrukturovaný rozhovor s koordinátorem proběhl v únoru 2021 prostřednictvím platformy Google Meet a trval 35 minut. Rozhovor se skládal ze dvou částí. Ta první byla zaměřena například na to, jakým způsobem získává dobrovolníky, jakým způsobem jim předává informace nebo na to, kolik dobrovolníků je pro uspořádání závodu zapotřebí. Tato část sloužila především k doplnění teoretické části práce. Druhá část byla zaměřena na výsledky dotazníkového šetření. Operacionalizaci rozhovoru s koordinátorem dobrovolnického programu zobrazuje obrázek 2.

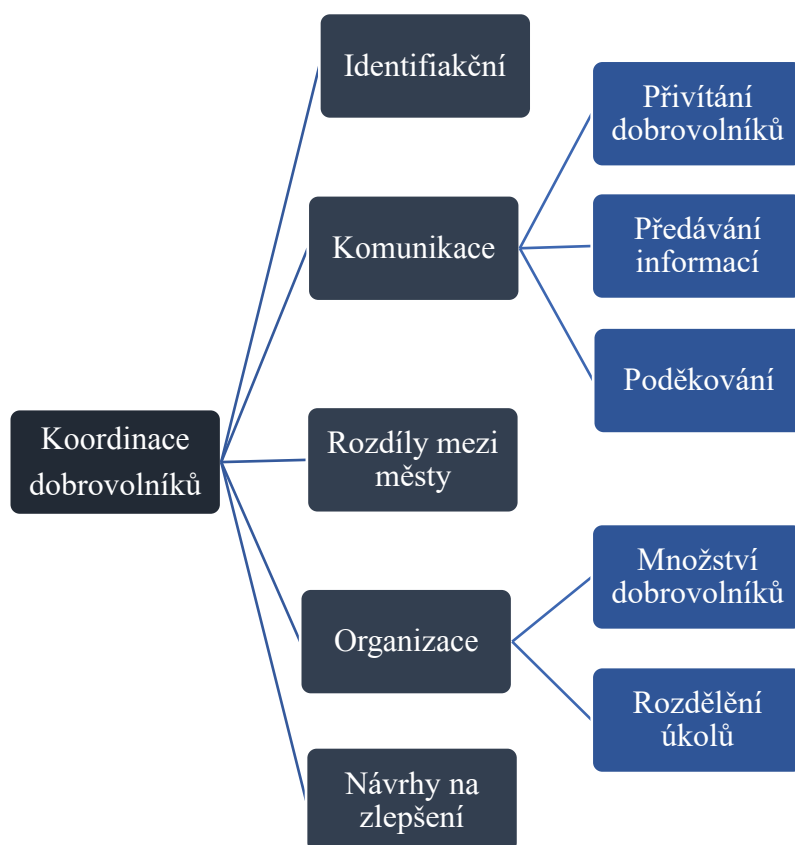
Obrázek 2: Operacionalizace rozhovoru s hlavním koordinátorem

Zdroj: Vlastní zpracování

Dále byly provedeny rozhovory s vedoucími sekcí úschovna, cílová občerstvovačka a registrace. Operacionalizaci znázorňuje obrázek 3. Rozhovory proběhly v květnu až červnu 2020. Jednalo se o polostrukturované rozhovory v délce 15 až 20 minut.

Obrázek 3: Operacionalizace rozhovorů s vedoucími jednotlivých sekcí

Zdroj - Vlastní zpracování

3.1.3. Pozorování

Autorka diplomové práce se osobně zúčastnila všech závodů. Měla navíc na starosti jednu ze sekcí, takže s dobrovolníky přišla do přímého kontaktu. Při pozorování se zaměřovala především na:

- způsob vystupování jednotlivých koordinátorů
- kvalitu dobrovolnického zázemí
- kvalitu občerstvení pro dobrovolníky
- způsob školení dobrovolníků
- způsob rozdělování úkolů a jeho efektivnost
- pracovní atmosféru.

Po každém závodě, kterého se autorka zúčastnila, byly zaznamenány poznámky zejména k výše zmíněným charakteristikám.

Výsledky pozorování byly zapracovány do diplomové práce.

3.2. Výzkumný soubor pro elektronické dotazování

Výzkumným souborem pro elektronické dotazování byli účastníci dobrovolnického programu běžeckého seriálu RunTour, hlavní koordinátor a vedoucí sekce. Jak již bylo zmíněno výše na každou skupinu byla využita jiná metoda. Výsledky jednotlivých šetření byly následně porovnány.

Základní soubor u písemného dotazování tvořilo 260 respondentů, kteří byli během sezóny 2020 zapojeni do dobrovolnického programu. Elektronický dotazník byl rozeslán prostřednictvím koordinátora dobrovolníků. Pokud dobrovolnický program zastřešoval lokální pořadatel, byl dotazník rozeslán jeho prostřednictvím. V případě závodu v Karlových Varech se nepodařilo data získat, jelikož formulář nebyl dobrovolníkům odeslán. Sběr dat probíhal po celou sezónu, vždy po aktuálním závodě. Jednotlivá data byla následně přenesena do programu MS Excel, kde byly následně vytvořeny jednotlivé tabulky a grafy.

I po započtení závodu v Karlových Varech, kde se nepodařilo získat odpovědi, byla návratnost dotazníku 38 %, tzn. že výzkumný soubor tvořilo 99 respondentů.

Při analýze dat nebylo nutné žádný vyplněný dotazník odstranit. Při kontrole dotazníků po prvním závodě však bylo nutné jeden dotazník upravit jelikož respondentka uvedla, že se zúčastnila závodu v Olomouci (první závod proběhl v Ostravě).

4. INTERPRETACE A PREZENTACE VÝSLEDKŮ

Prezentace výsledků elektronického dotazování je uspořádána postupně podle otázek. Pro lepší přehlednost jsou výsledky (v tabulkách a grafech) ihned následovány jejich interpretací a dílčí diskuzí.

Jelikož dotazník byl prostřednictvím e-mailu poslán pouze dobrovolníkům, kteří se akce zúčastnili, nebylo do úvodu dotazníku nutné umístění filtrační otázky typu „zúčastnil ses v roce 2020 některého závodu z běžecké série RunTour v pozici dobrovolníka?“

Jak již bylo zmíněno v kapitole metodika práce, úvodní část otázek byla zaměřena na identifikaci dobrovolníků.

Otázka číslo 1: Pohlaví

První otázka zjišťovala zastoupení pohlaví dobrovolníků. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že závodů RunTour se v pozici dobrovolníka účastní daleko více žen (62,6 %), než mužů (37,4 %). Rozdíl 26 % může být však částečně zapříčiněn vyšší ochotou žen vyplnit dotazník. Po porovnání s dalšími podobnými výzkumy nedokázala autorka fakt vyššího počtu žen na sportovních akcích potvrdit nebo vyvrátit. Jak ukazuje tabulka 3, jednotlivé výzkumy se vzájemně velmi liší

Tabulka 3: Zastoupení žen a mužů v pozici dobrovolníka na sportovních akcích

autor práce	název	podíl žen	podíl mužů
Kouklíková, Klára	Motivace dobrovolníků na sportovních akcích sdružení Tři pro zdraví	76 %	24 %
Hořejší, Veronika	Dobrovolnictví ve sportu – FIS MS v klasickém lyžování juniorů a závodníků do 23 let Liberec 2013	57,5 %	42,5 %
Hořáková, Kristýna	Dobrovolnictví na sportovní akci Jizerská 50	47 %	53 %

Zdroj: Vlastní zpracování

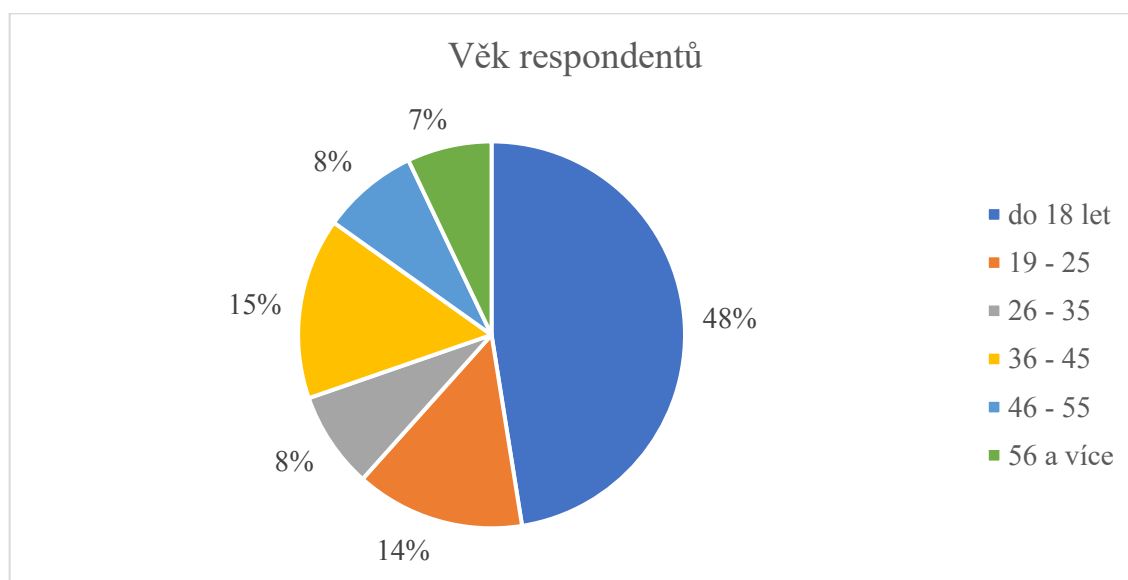
Koordinátor dobrovolnického programu v rozhovoru potvrdil, že na závody se hlásí daleko víc žen, než mužů. S touto skutečností se navíc setkává i na dalších akcích.

Nedostatek mužů může být v rámci pořádání akcí problémem, jelikož některé pozice jsou fyzicky náročnější. Koordinátor tak musí pečlivěji rozdělovat jednotlivé pozice tak, aby na každém stanovišti byl někdo, kdo danou fyzicky náročnější práci zastane.

Otázka číslo 2: Věk

Další otázka byla zaměřena na věk dobrovolníků, respondenti vybírali z jedné ze šesti možností. U první možnosti do 18 let je nutné připomenout, že se jedná pouze o věkové rozmezí 15 až 18 let. Mladší jedinci se akce nemůžou zúčastnit. Jelikož se autorka práce podílí na běžeckém seriálu již od roku 2018, částečně znala věkové rozložení dobrovolníků na akci již před zahájením výzkumu. Rozhodla se pro danou kategorii vytvořit samostatnou položku v dotazníku. I přesto že je dané věkové rozmezí oproti ostatním velmi malé, tvořila tato věková skupina 48 % všech dotazovaných. Z grafu 1 je patrné že téměř polovina dobrovolníků je mladší 18 let. Autorka výsledek šetření porovnávala s dalšími výzkumy v rámci sportovních akcí. Ze šetření Hořejší (2018) vyplynulo, že při akci Jizerská 50 v roce 2018 tvořila nejmladší skupina, která v jejím šetření byla stanovena na 16 až 20 let, pouze 14 %. Tento rozdíl je podle autorky zapříčiněn finanční odměnou, která může být zajímavá pro jedince ve věku 15 až 18 let, pro které se mnohdy může jednat o jednu z prvních pracovních zkušeností, a tedy i příležitostí k výdělku.

Nicméně i na dalších sportovních akcích se autorka setkává s velkým množstvím dobrovolníků mladšího věku. Je tedy toho názoru, že sportovní akce se (na rozdíl od administrativních pozic ve sportovním prostředí) nedostatku dobrovolníků z důvodu jejich stárnutí v budoucích letech obávat nemusí.

Graf 1: Věk respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 3: Jaký je Tvůj současný status?

Věkové rozložení reflektovala i další otázka, která zjišťovala rozložení jednotlivých statusů. Z šetření vyplynulo že 56,6 % dobrovolníků byli studenti, další velkou skupinu 33,3 % tvořili zaměstnanci, třetí největší část dobrovolníků tvořili důchodci, kterých bylo 7,1 %. Podnikatelů nebo nezaměstnaných osob bylo v součtu pouze 3 %.

Otázka číslo 4: Běžel/a jsi někdy závod RunTour?

Většina dobrovolníků (87 %) se závodu RunTour v pozici závodníka nikdy nezúčastnila. Možnost běžet a zároveň se na akci podílet organizátoři nenabízejí, jelikož by to bylo organizačně velmi náročné. V čas daného závodu by bylo nutné dobrovolníka někým nahradit.

Otázka číslo 5: Kde ses o akci dozvěděl/a?

Další otázku „Kde ses o akci dozvěděl/a?“ považuje autorka za velmi důležitou. Její výsledky mohou napomoci koordinátorovi s hledáním dobrovolníků v budoucích závodech. Z šetření je patrné, že největší část dobrovolníků (43 %) byla oslovena prostřednictvím internetu. Jedná se tak pravděpodobně o dobrovolníky, kteří se o akci dozvěděli na jedné z internetových stránek, nabízející brigádu. Při náboru využívá koordinátor stránku Fajn-brigády.

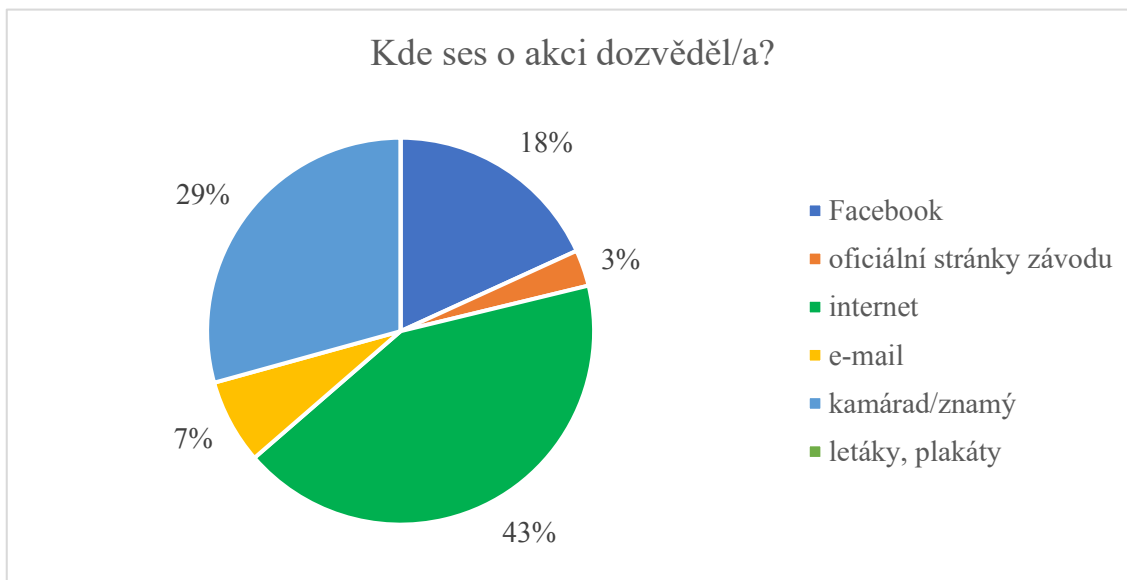
Téměř třetina (29,3 %) dobrovolníků se o akci dozvěděla díky kamarádovi nebo známému, z tohoto výsledku však není patrné, zda jedinci, kteří jim akci doporučili, se dobrovolnického programu zúčastnili v předchozích letech, nebo patří do jedné z dalších skupin. 18 % dobrovolníků se o akci dozvědělo prostřednictvím Facebooku. Zde je několik možností:

- skupina konkrétní akce
- skupina Dobrovolníci ve sportu
- skupina nabízející brigádu v dané oblasti.

Zajímavou informací také je, že 7 % dobrovolníků se o akci dozvědělo pomocí e-mailu. Koordinátor má díky svým mnohaletým zkušenostem a účasti na různých akcích databázi dobrovolníků, kterou vždy v dané oblasti oslovuje. Při detailnějším zkoumání vyšlo najevo, že 3 % dobrovolníků, kteří tento e-mail dostali, se před tím závodem RunTour nezúčastnili.

Jak je patrné z grafu 2 je hledání dobrovolníků u krátkodobých akcí značně odlišné od možností, které uvádí Tošner a Sozáková (2002). Autoři pro nábor doporučují využít jednou z možností: leták, plakát, vývěska; místní tisk, regionální rozhlasové či televizní vysílání; náborová akce; spolupráce s dobrovolnickými centry; střední a vysoké školy nebo osobní kontakty. Z těchto možností organizátoři spoléhají pouze na osobní kontakty (29 % dobrovolníků se o akci dozvědělo od svého známého) a v některých případech jsou oslovovány školy.

Dle slov koordinátora došlo v této oblasti za posledních 5 let k velkým změnám, na které musel reagovat. Před 5 lety sehnal většinu dobrovolníků především prostřednictvím sociální sítě Facebook. Využíval k tomu především skupiny na hledání brigád v oblasti daného závodu, případně využíval skupin zájmových spolků. Dle jeho slov však dosah Facebooku v této oblasti velmi klesá. A portfolio kanálů musel rozšířit. Nedokázal však specifikovat, jaký kanál je dominantní. Jednotlivé závody se navíc velmi liší. V Ostravě, odkud pochází a organizuje nejvíce akcí, dokáže většinu dobrovolníků sehnat především ze svých kontaktů. Při pražském závodě dokáže v rámci svých kontaktů sehnat kolem 40 lidí. Pokud je závod v daném městě poprvé, využívá hojně stránky nabízející práci, především fajn-brigády.

Graf 2: Místo náboru

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 6: Jakého závodu seriálu RunTour ses jako dobrovolník zúčastnil/a v roce 2020?

Počet dobrovolníků je na jednotlivých závodech velmi podobný, s výjimkou Prahy, kde je jejich počet kvůli vyšší kapacitě navyšován. Pražský závod však v sezóně 2020 neproběhl. Nejvíce odpovědí se podařilo získat od dobrovolníků, kteří se zúčastnili závodu v Ostravě (31), autorka se domnívá že je to způsobeno tím, že koordinátor je přímo z Ostravy a většinu dobrovolníků, kteří se akce zúčastnili, zná osobně. Na jeho žádost o vyplnění dotazníku, tak zareagovalo více lidí než při ostatních závodech. Naopak odpovědi se nepodařily získat od dobrovolníků, kteří se zúčastnili karlovarského závodu, kdy lokální pořadatel neodeslal dotazník mezi dobrovolníky. Autorka tak měla k dispozici pouze 2 odpovědi, které se jí podařilo získat od dobrovolníků, které zná osobně. Tento závod tak nebude z hlediska spokojenosti posuzován samostatně. Z brněnského závodu měla k dispozici 27 odpovědí, z Olomouce 20 a jihočeské metropole 19.

Otázka číslo 7: Na jaké pozici jsi působil/a?

V rámci dotazníku se podařilo získat odpovědi od zástupců všech pozic. A hodnocení lze tak aplikovat na celý dobrovolnický program.

Dobrovolníci mají v rámci přihlašovacího formuláře možnost zvolit, o jakou pozici by měli zájem. Koordinátor se jim následně s ohledem na kapacitu snaží vyhovět.

Podle koordinátora mají dobrovolníci největší zájem o pozici start cíl, tedy předávání medailí a držení cílové pásky, nebo o pozici na cílové občerstvovací stanici. Pokud je kapacita na dané pozici zaplněna jsou dobrovolníci přiřazeni na jinou pozici.

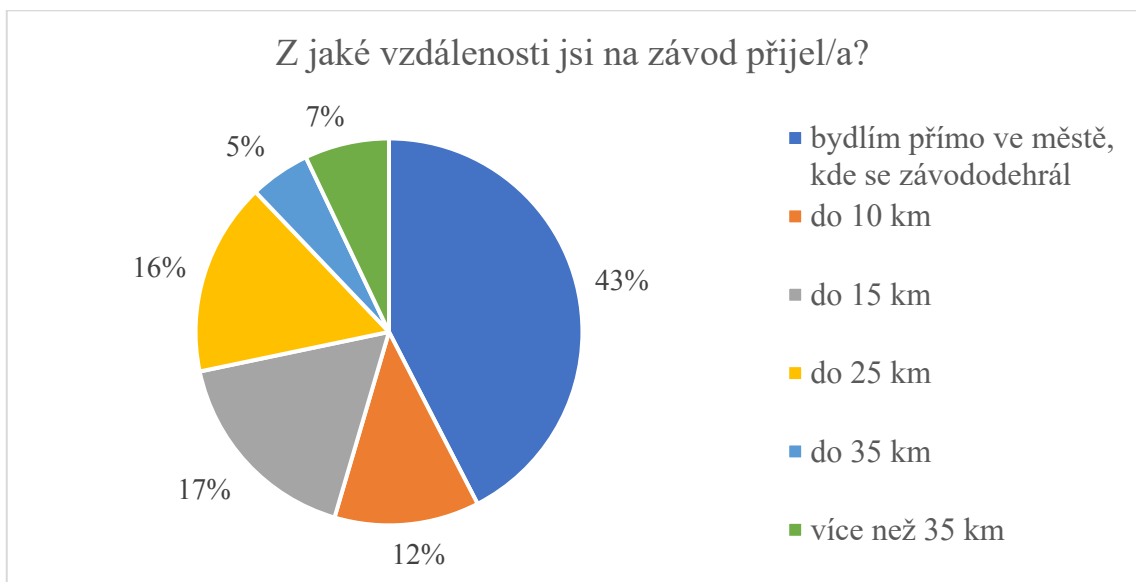
Otázka číslo 8: Z jaké vzdálenosti jsi na závod přijel/a?

Další otázka zjišťovala, z jaké vzdálenosti dobrovolníci na závod přijeli. Z výsledku vyplynulo, že nejvíce dobrovolníků – 43 % bydlí přímo ve městě, kde se závod konal. 12 % dobrovolníků uvedlo, že jejich dojezdová vzdálenost je 10 km. Větší zastoupení pak měli dobrovolníci, pro které byl závod vzdálen do 15 km – 17 % a do 25 km 16 %. Více jak 25 km muselo na závod dojíždět 12 % dobrovolníků.

Z výsledků je patrné, že většina dobrovolníků pochází z blízkého okolí místa závodu. Tento výsledek reflektuje fakt, že náborová kampaň je primárně zaměřovaná na osoby z daného okolí. Až ve chvíli, kdy koordinátor nedokáže sehnat dostatek dobrovolníků a

oslovuje ty ze vzdálenějšího okolí. Podle autorky je dalším důvodem brzký ranní sraz, který je většinou v 7:00. Jelikož organizátoři nenabízejí dobrovolníkům možnost přespaní v místě konání závodu, museli by tito jedinci vstávat velmi brzy, aby se na místo závodu dostali včas.

Dle autorky má seriál RunTour z hlediska dojíždění tu výhodu, že se koná ve velkých městech a doprava na místo konání akce je tak pro dobrovolníky poměrně jednoduchá. Organizátoři tak nebyli na žádném závodě nuceni zařizovat hromadné svozy dobrovolníků. Oproti tomu v rámci běžeckého seriálu Běhej Lesy se například u závodu v Brdech musejí organizátoři s tímto problémem vypořádat a vypravují tak speciální autobusy pro dobrovolníky.

Graf 3: Dojezdová vzdálenost na akci

Zdroj: Vlastní zpracování

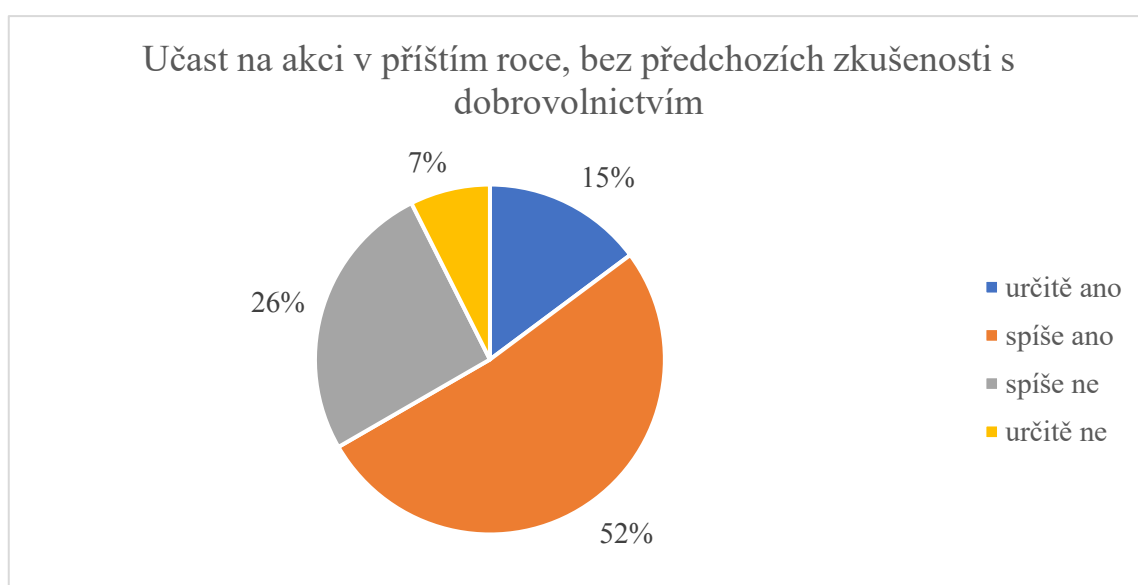
Otázky číslo 9 a 10: Předchozí dobrovolnické zkušenosti

Závěrečné dvě otázky úvodní části byly zaměřeny na předchozí dobrovolnické zkušenosti respondentů. Ta první zjišťovala jejich dobrovolnické zkušenosti celkově. Z uvedených výsledků vyplývá, že akce se zúčastnili dobrovolníci s různým stupněm jejich zkušeností. Pro 28 % z nich se jednalo o jejich první dobrovolnickou zkušenost. 31 % uvedlo, že jde o jejich první až třetí závod. Zajímavé je, že 20 % dobrovolníků se v minulosti zúčastnilo 10 a více závodů.

Druhá otázka zjišťovala jejich zkušenosti přímo se závody RunTour. Pro 60,6 % zúčastněných se jednalo o jejich první zkušenost se závody RunTour. 23 % uvedlo že

jde o jejich první až druhý závod v rámci této série, 11 % se zúčastnilo již tří až čtyř závodů, zbylých 6 % má již za sebou 5 a více závodů na RunTour v roli dobrovolníka.

Podle autorky je důležité podívat se podrobněji na jedince, pro které se jednalo o jejich první dobrovolnickou zkušenost. V rámci šetření se jednalo o 28 jedinců. U ostatních zle předpokládat, že již měli lepší představu o tom, jak bude akce probíhat. Dle autorky je pro organizátory důležitá především odpověď na otázky, zda se dobrovolníci plánují akce zúčastnit i v následujícím roce. Výsledek tohoto srovnání zobrazuje graf 4. Z grafu je patrné, že 67 % respondentů, pro které to byla jejich první zkušenost s dobrovolnickou činností, alespoň uvažuje o účasti na akci v příštím roce.

Graf 4: Účast na akci v příštím roce, bez předchozí zkušenosti s dobrovolnictvím

Zdroj: Vlastní zpracování

Podrobněji byli také sledováni dobrovolníci, kteří již měli zkušenosti s jinou akcí, ale na RunTour byli poprvé. Tito jedince, tak alespoň měli představu, jak probíhá dobrovolnictví na akcích a co od toho můžou očekávat. Autorka se opět se zaměřila na jejich zájem zúčastnit se akce v následujícím ročníku. Oproti předchozímu grafu lze spatřovat značnou změnu. Pouze jeden respondent uvedl, že se akce v následujícím roce spíše nezúčastní. 54 % uvedlo možnost spíše ano a 42 % určitě ano.

Graf 5: Účast na akci v příštím roce, s předchozí zkušenosti s dobrovolnictvím

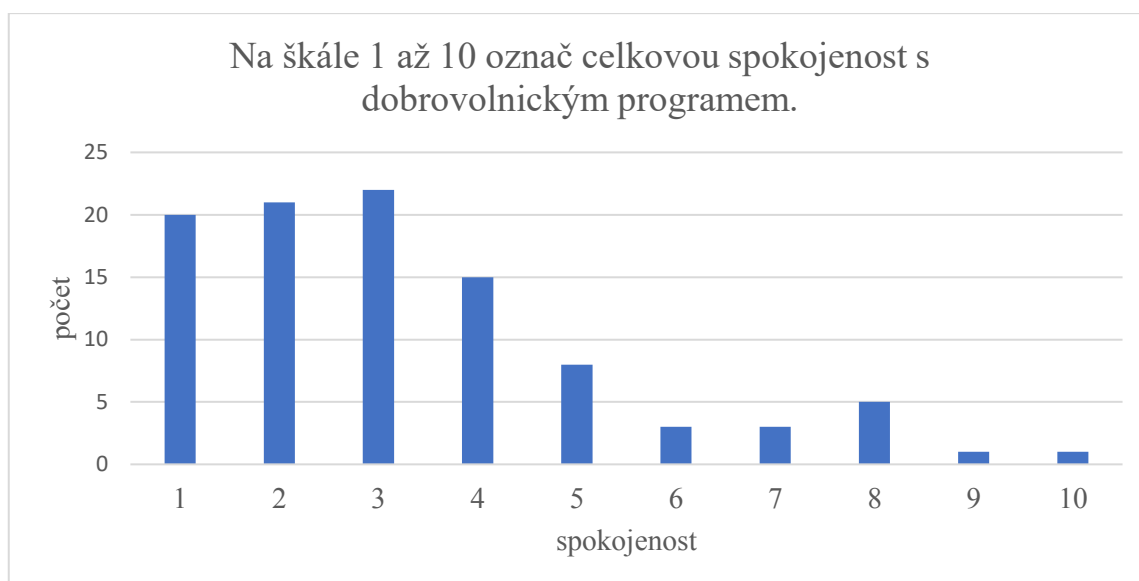
Zdroj: Vlastní zpracování

V další části bude zkoumaná spokojenost dobrovolníků s dobrovolnickým programem jako celkem a s jeho jednotlivými částmi.

Otázka číslo 11: Na škále 1 až 10 označ celkovou spokojenost s dobrovolnickým programem.

V otázce číslo 10 byli dobrovolníci požádáni, aby označili svoji celkovou spokojenost s dobrovolnickým programem. Vybírali jednu z možností 1 až 10, přičemž 1 znamenala zcela spokojeni, 10 zcela nespokojení.

Výsledek lze hodnotit velmi kladně, protože většina respondentů byla s dobrovolnickým programem spíše spokojena. 19 respondentů uvedlo hodnotu 1, což značí maximální spokojenost. 22 hodnotu 2 a 23 hodnotu 3. Naopak hodnotu 9 nebo 10 uvedli pouze 2 dobrovolníci.

Graf 6: Celková spokojenost s dobrovolnickým programem

Zdroj: Vlastní zpracování

Podrobněji zobrazuje celkové hodnocení tabulka 4, která posuzuje dobrovolnický program jako celek a zároveň zkoumá, zda a jak se hodnocení lišilo pro jednotlivé závody. Z tabulky vyplývá, že nejlépe hodnotili dobrovolnický program respondenti, kteří se zúčastnili závodu v Ostravě. Odpověď 1 byla dokonce odpovědí s nejčastější četností. Druhým nejlépe hodnoceným závodem se stala Olomouc s průměrnou známkou 2,9. Naopak nejhůře hodnoceným závodem byly České Budějovice.

Tabulka 4: Statistické hodnoty – spokojenost s dobrovolnickým programem

	celkem	Ostrava	Olomouc	Brno	České Budějovice
modus	3	1	2	3	3
medián	3	3	2	3	3
průměr	3,29	2,87	2,90	3,67	3,90
rozptyl	4,29	3,27	3,59	4,74	5,09
směrodatná odchylka	2,07	1,81	1,89	2,18	2,26

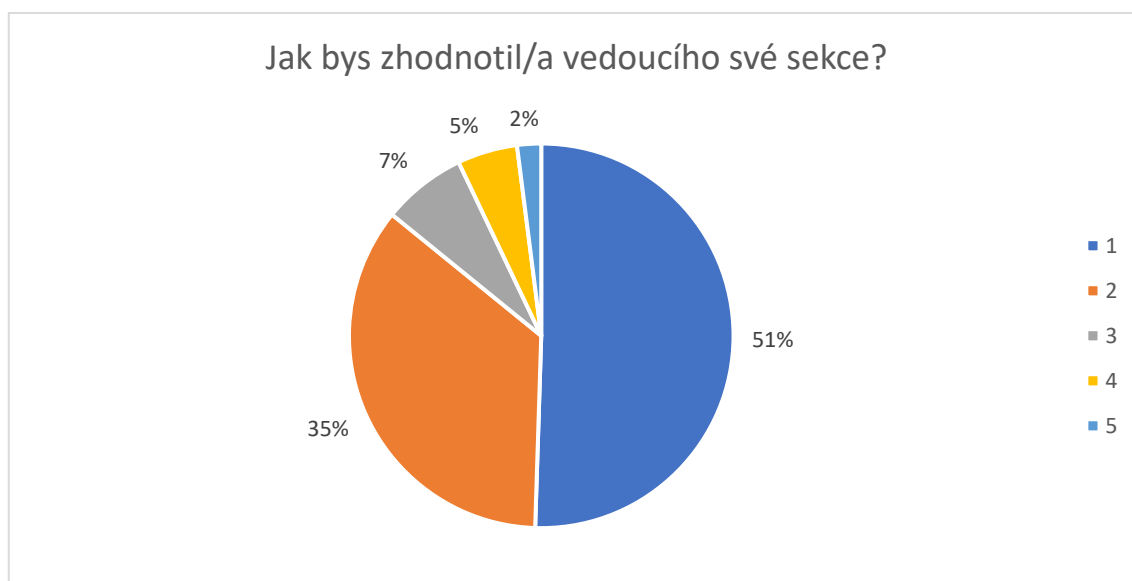
Zdroj: Vlastní zpracování

V následujících otázkách opět dobrovolníci volili na škále, kdy 1 znamenala zcela spokojeni a 5 zcela nespokojeni.

Otázka číslo 12: Jak bys zhodnotil/a vedoucího své sekce?

Každá sekce má svého vedoucího, sekce cílová občerstvovací stanice, registrace, start/cíl a merchending měly v průběhu celé sezóny vždy stejného vedoucího. U sekcí úschovna a občerstvovací stanice na trati se vedoucí v průběhu sezóny měnili.

51 % dobrovolníků hodnotilo svého vedoucího známkou 1 a 35 % dobrovolníků známkou 2. Při detailnějším zkoumání vyšlo najevo, že hodnota 3, 4 nebo 5 byla označena dobrovolníky z různých pozic a nedá se tak specifikovat na žádného konkrétního vedoucího sekce.

Graf 7: Hodnocení vedoucího sekce

Zdroj: Vlastní zpracování

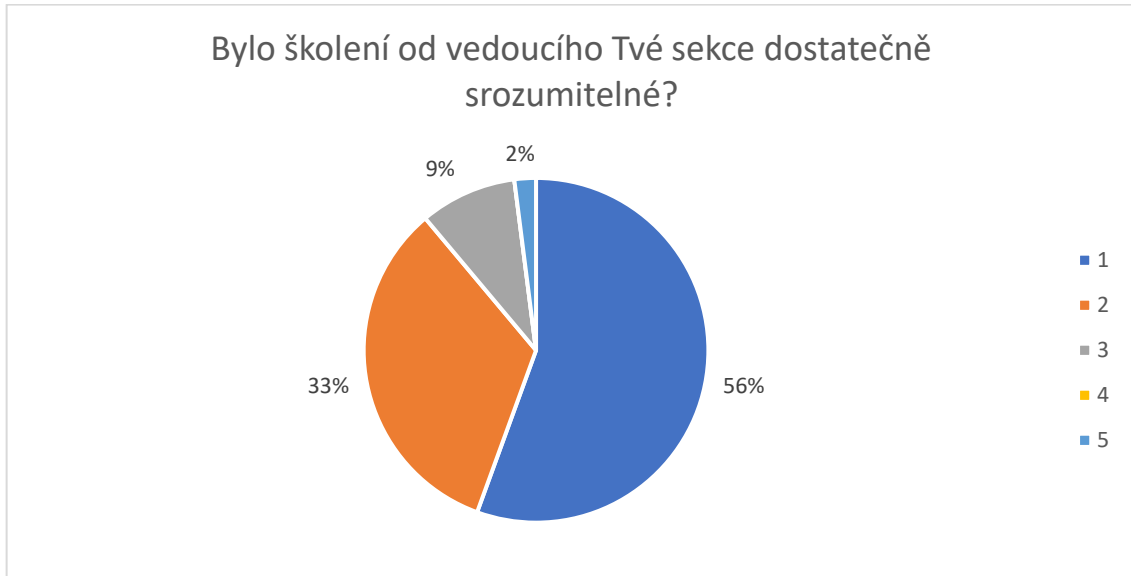
Otázka číslo 13: Bylo školení od vedoucího Tvé sekce dostatečně srozumitelné?

Poté, co dobrovolníci přijdou do své sekce, dostanou školení od vedoucího daného úseku. To je samozřejmě u každé pozice různě náročné. Cílem otázky bylo zjistit, zda jsou informace dobrovolníkům podávány dostatečně přehledně.

Jak už je patrné z přechozích otázek, na akcích se nacházejí dobrovolníci s různou mírou zkušeností. Koordinátor tak musí informace podávat dostatečně srozumitelně, aby byly jasné i těm, kteří jsou na své první akci, ale zároveň ne příliš obsírně, aby nenudil již zkušené jedince.

Při pozorování bylo zjištěno, že předchozí zkušenosti nemusí vždy být výhodné. Jednotlivé sportovní akce se svými postupy liší. Dobrovolníci tak zprvu působí, že

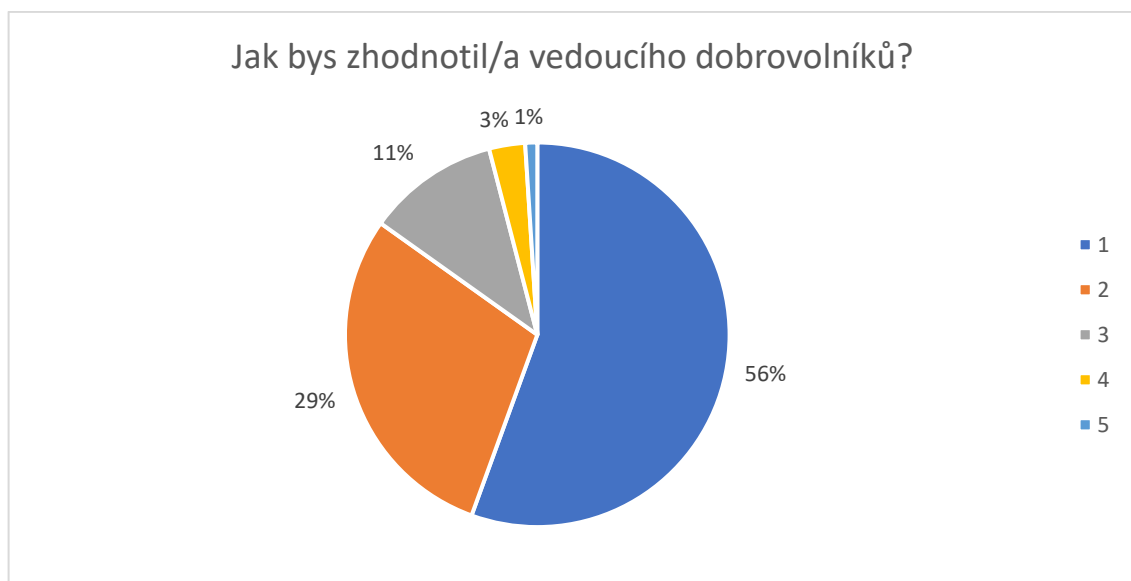
danou věc znají, ale nakonec se může ukázat, že jejich postup není pro daného organizátora vhodný.

Graf 8: Hodnocení vedoucího sekce

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 14: Jak bys zhodnotil/a vedoucího dobrovolníků?

Graf 9: Hodnocení koordinátora dobrovolníků

Zdroj: Vlastní zpracování

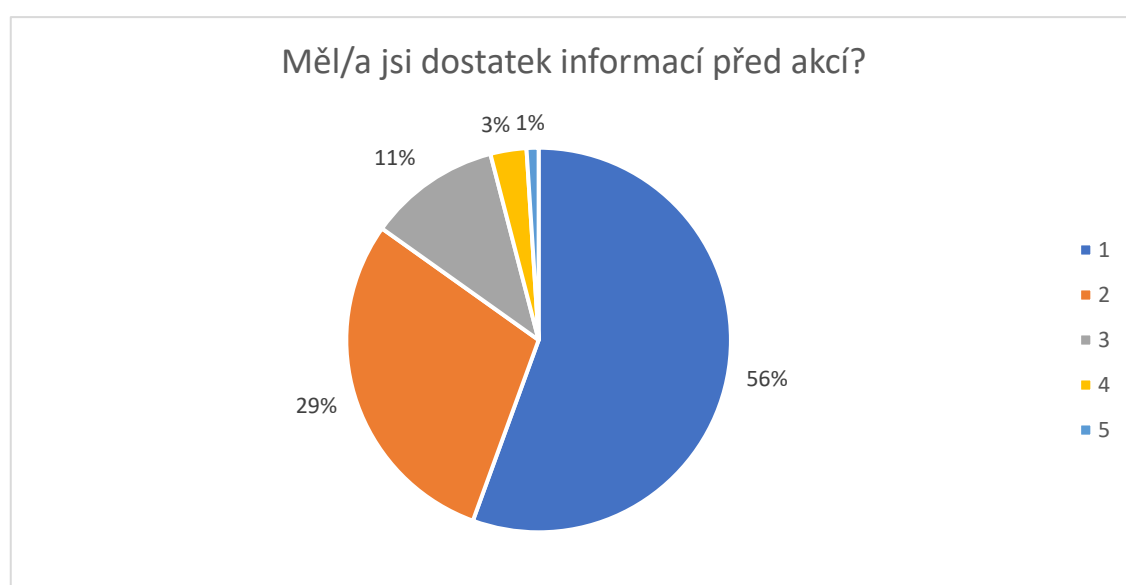
Otázka číslo 15: Měl/a jsi dostatek informací před akcí?

Z výsledků je patrné, že většina dobrovolníků se domnívá, že měla dostatek informací před akcí.

Dle autorky je vhodné informování před akcí velmi důležité. Koordinátor musí odhadnout vhodnou míru informací, které dobrovolníci skutečně potřebují.

První část informací získají dobrovolníci již ve chvíli, kdy najdou samotný inzerát, případně jim přijde e-mail s informací, že se akce bude konat. Po vyplnění formuláře jim přijde potvrzovací email.

Hlavní část informací dostávají dobrovolníci týden před akcí. E-mail podrobněji popisuje akci, obsahuje časy nástupu a zároveň dobrovolníky žádá, aby svou účast na akci potvrdili.

Graf 10: Informovanost před akcí

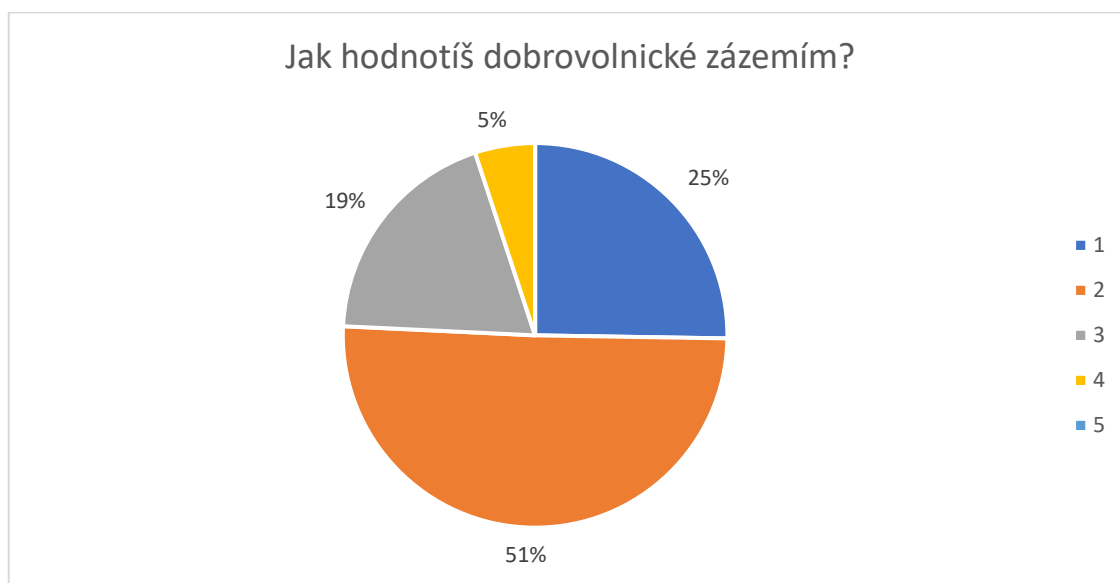
Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 16: Jak hodnotíš dobrovolnické zázemí?

Jelikož se jedná pouze o jednodenní akce (i s přípravami dvoudenní), není podle autorky otázka zázemí tak důležitá, jako u dlouhodobých akcí (jako je například mistrovství světa v ledním hokeji). Dobrovolníci nemají během dne dlouhé přestávky, kdy by mohli zázemí využít. Zázemí by tak sloužilo především pro uschování jejich věcí, to by ale musel být vymezen dobrovolník, který bude ostatním jejich věci hlídat. Tento způsob je například využíván na závodech RunCzech. Na závodech RunTour si většina dobrovolníků bere věci sebou na svou pozici, případně mají možnost využít úschovnu věcí pro závodníky.

Na většině závodech byl pro dobrovolníky připraven stan 6x3 metry, ve kterém byly stoly a lavice.

I když podle autorky není na zázemí dbán takový zřetel, dopadlo jeho hodnocení dobře. 25 % dobrovolníků mu udělilo známku 1, 51 % ho klasifikovalo známkou 2, jako průměrné ho hodnotilo 19 %, 5 % dobrovolníků ho posuzovalo negativně a to stupněm 4. Většina dobrovolníků, díky krátkodobosti akce, zázemí ani nevyužije.

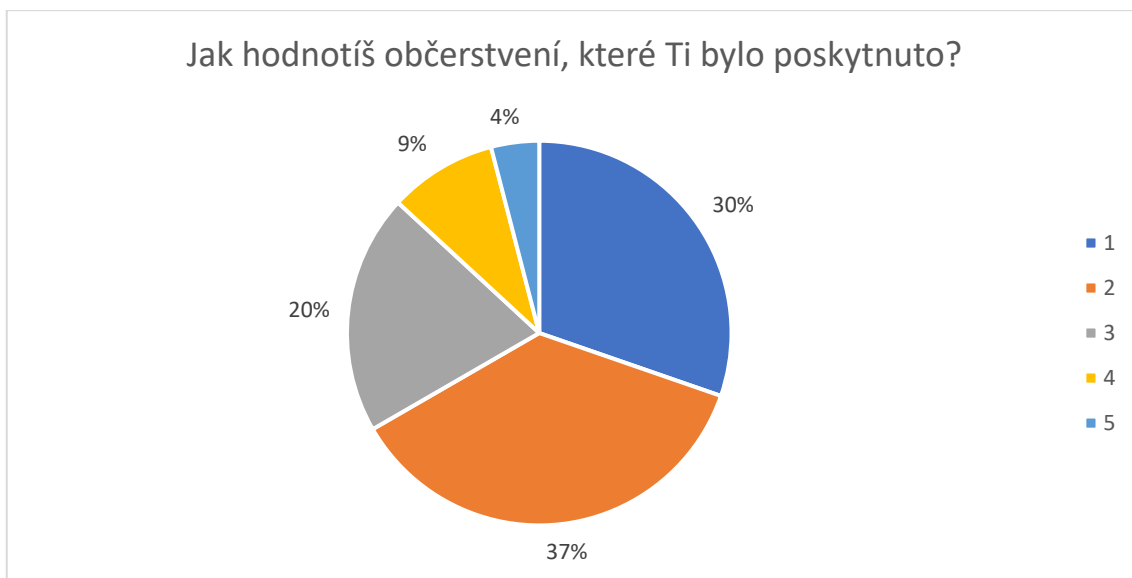
Graf 11: Hodnocení zázemí

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 17: Jak hodnotíš občerstvení, které Ti bylo poskytnuto?

Závěrečná otázka hodnocení byla zaměřena na občerstvení, které bylo dobrovolníkům poskytnuto. Dobrovolníci dostávali sendvič a vodu. Ze všech otázek, ve kterých byla hodnocena spokojenost, dopadlo občerstvení nejhůře. I přesto 67 % odpovědí s hodnotou 1 nebo 2, lze považovat za velmi dobrý výsledek. Dle autorky je tento výsledek částečně zapříčiněn kvalitním a cenově dostupným velkokapacitním stanem s občerstvením, které na každém závodu zajišťuje partner závodu Lidl.

Oproti sezóně 2019 došlo ve způsobu občerstvování dobrovolníků ke změně. V předchozích letech dostávali stravenky, které mohly právě ve zmíněném stánku Lidlu vyměnit za občerstvení. Docházelo však k tomu, že strávili ve frontě dost času a pak chyběli na své pozici.

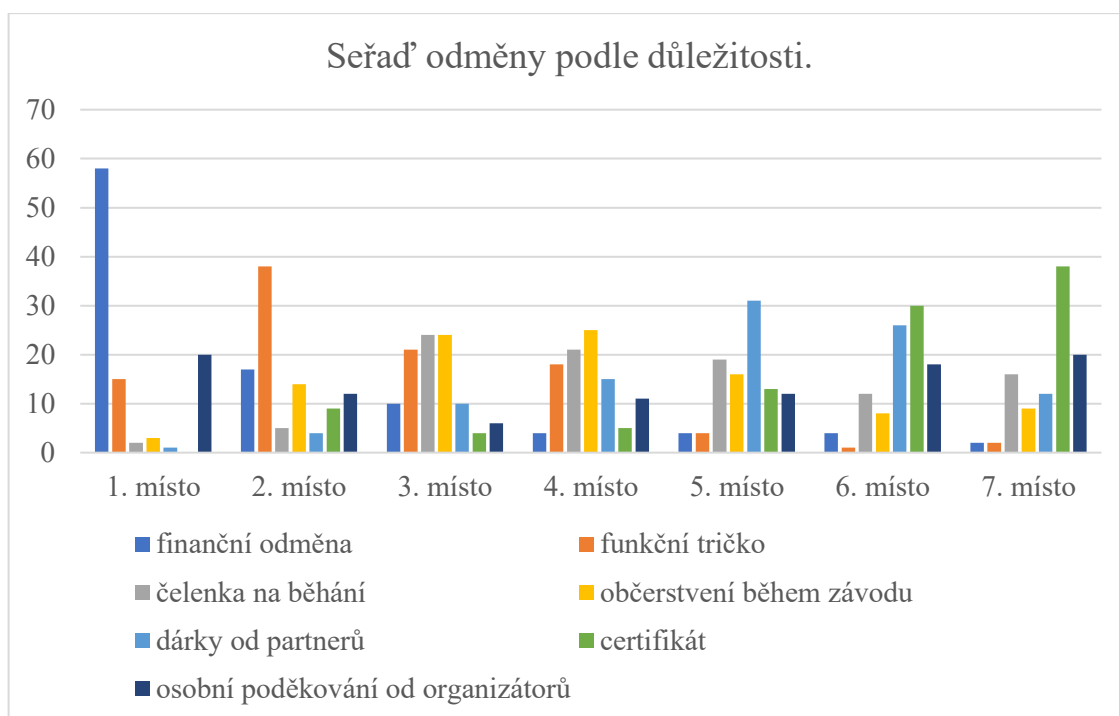

Graf 12: Hodnocení občerstvení

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 18: Seřad' odměny podle důležitosti

Důležitost jednotlivých odměn pro dobrovolníky zobrazuje graf 13. Pro 58 % dobrovolníků byla finanční odměna tou nejdůležitější. Autorka by však především upozornila na osobní poděkování, které 20 % respondentů uvedlo na 1. místě. Osobní poděkování však zároveň od shodného počtu dobrovolníků obdrželo až poslední pozici. Ze získaných výsledků se však nedá určit, zda je to způsobeno tím, že osobní poděkování nebylo pro dané jedince důležité, nebo tím, že poděkování nebylo provedené řádně.

Graf 13: Důležitost odměn

Zdroj: Vlastní zpracování

Podrobněji zobrazuje umístění jednotlivých odměn tabulka 5. Zde je patrné, že nejméně oceňovanou odměnou se stal certifikát. I přes jeho špatné hodnocení by ho však autorka ponechala. V minulosti se setkala s tím, že právě díky doloženým certifikátům z předešlých akcí, dostal jedinec příležitost účastnit se akce, kde byl počet dobrovolníků velmi omezen.

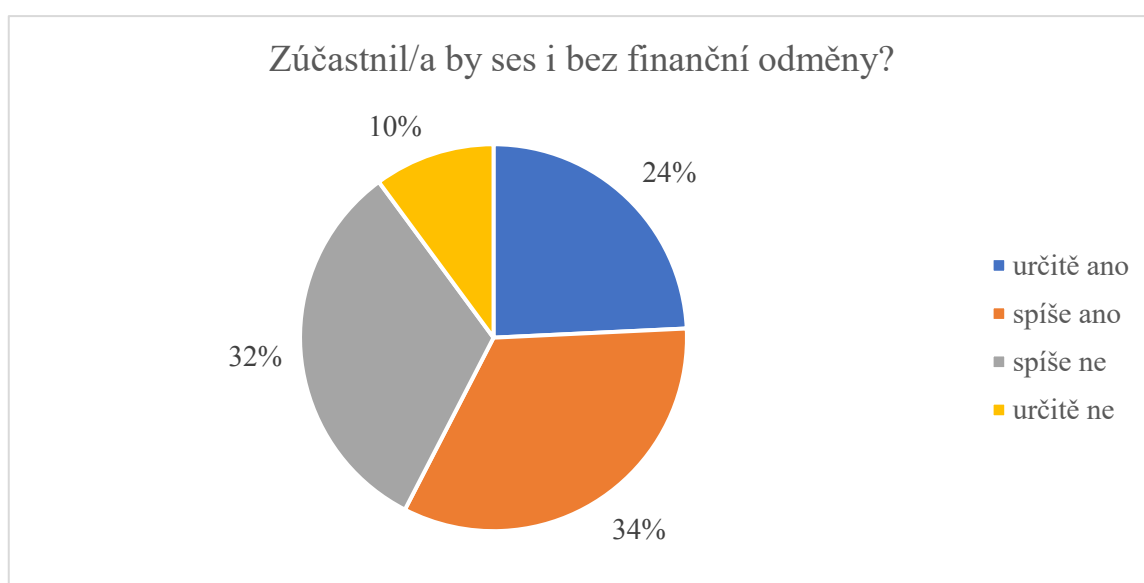
Tabulka 5: Důležitost jednotlivých odměn

	1. místo	2. místo	3. místo	4. místo	5. místo	6. místo	7. místo	průměrné umístění
finanční odměna	58	17	10	4	4	4	2	1,98
funkční tričko	15	38	21	18	4	1	2	2,69
členka na běhání	2	5	24	21	19	12	16	4,52
občerstvení během závodu	3	14	24	25	16	8	9	3,98
dárky od partnerů	1	4	10	15	31	26	12	4,99
certifikát	0	9	4	5	13	30	38	5,67
osobní poděkování od organizátorů	20	12	6	11	12	18	20	4,18

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 19: Zúčastnil/a by ses i bez finanční odměny?

Jelikož autorka předpokládala, že pro velkou část dobrovolníků bude finanční odměna velkým motivačním faktorem k účasti, přidala do dotazníku otázku, zda by se dobrovolníci zúčastnili i bez ní. I přesto, že z předchozí otázky je patrné, že finanční odměna byla pro dobrovolníky motivačním faktorem číslo 1, uvedlo 24 % dobrovolníků, že by se závodu zúčastnilo i bez finanční odměny. Odpověď spíše ano uvedlo 34 % dobrovolníků. 32 % dobrovolníků by se bez finanční odměny spíše nezúčastnilo. Pro 10 % respondentů byla finanční odměna natolik zásadní, že by se bez ní nezúčastnili.

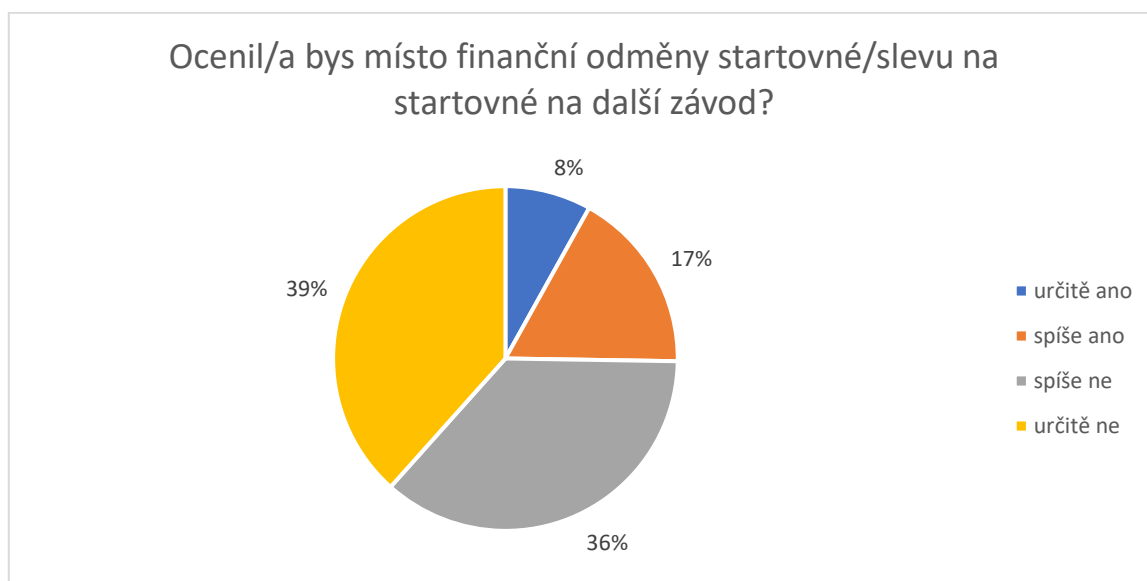
Graf 14: Účast bez finanční odměny
Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 20: Ocenil/a bys místo finanční odměny startovné/slevu na startovné na další závod?

Na základě svých zkušeností a při zkoumání jiných dobrovolnických programů autorka zjistila, že někteří organizátoři nabízejí svým dobrovolníkům volné startovné, případně slevu na startovné na další závod. Startovné zdarma jako jednu z odměn pro dobrovolníky nabízí například organizátoři překážkového běžeckého seriálu Gladiátor Race. Firma Raul, s.r.o. nabízí svým dobrovolníkům 50% slevu na další závod (Běhej Lesy, SkiTour, Proběhni.se). V obou případech se dobrovolníci mohou rozhodnout, zda volné startovné využijí sami, nebo ho někomu darují.

V rámci výzkumu pouze 8 % dobrovolníků uvedlo, že by místo finanční odměny ocenilo startovné zdarma. Všichni z nich měli předchozí dobrovolnické zkušenosti.

17 % dobrovolníků uvedlo možnost spíše ano, daleko více dobrovolníků (celkem 36 %) by tuto nabídku spíše neocenili. Nejvíce dobrovolníků (39 %) by tuto změnu určitě neocenilo.

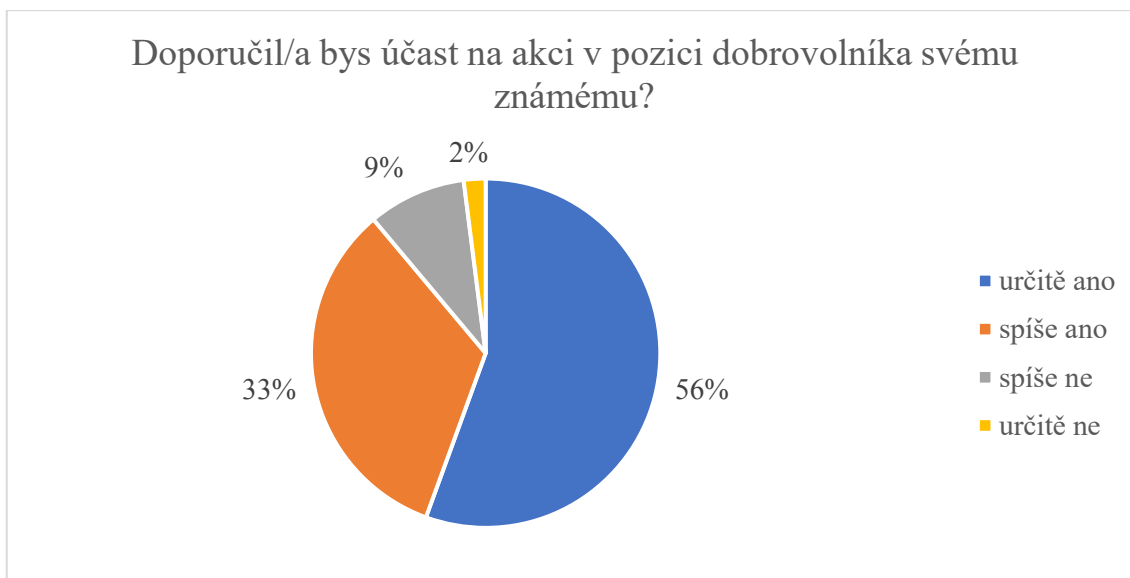

Graf 15: Sleva na startovné místo finanční odměny

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 21: Doporučil/a bys účast na akci v pozici dobrovolníka svému známému?

Jelikož se 29 % dobrovolníků dozvědělo o akci díky svému kamarádovi nebo známému, je záměr respondentů, doporučit či nedoporučit závod svému okolí velmi významný. Celkem 89 % respondentů se k otázce doporučení účasti na akci vyjádřilo pozitivně a dá se tak předpokládat, že někteří z nich v následujícím ročníku přivedou sebou někoho ze svého okolí.

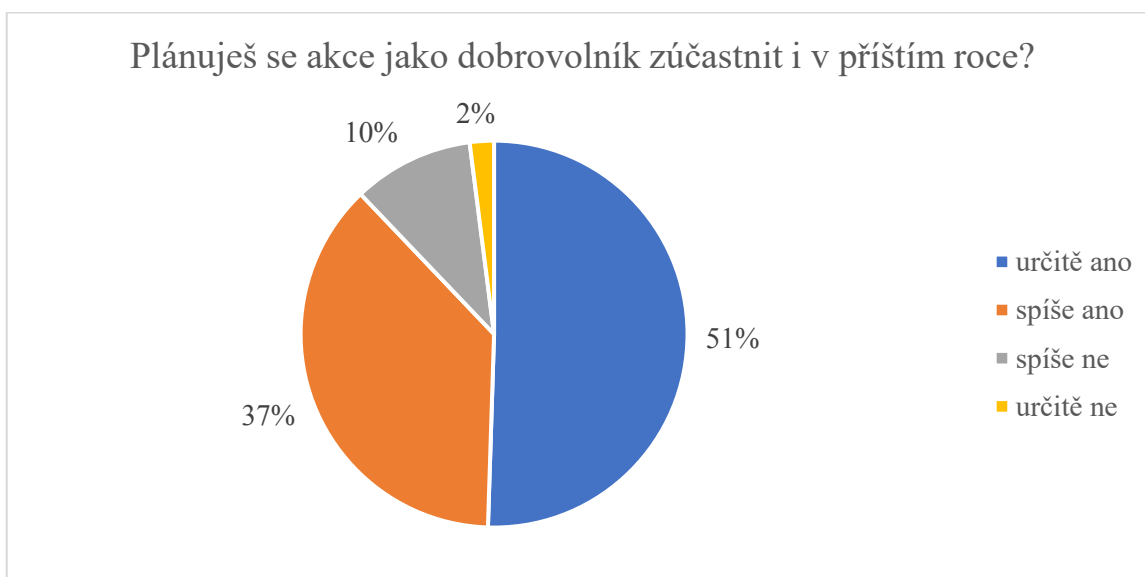

Graf 16: Doporučení účasti známému

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 22: Plánuješ se akce jako dobrovolník zúčastnit i v příštím roce?

Odpověď na tuto otázku již byla částečně zkoumaná v otázce zaměřující se na předchozí zkušenosti dobrovolníků. Výsledek dopadl velmi dobře, jelikož 56 % dobrovolníků se akce určitě plánuje zúčastnit i v dalším roce, 33 % z nich se spíše zúčastní, 9 % zvolilo možnost spíše ne a pouze 2 % se akce v následujícím ročníku určitě naplánuje zúčastnit.

Graf 17: Doporučení účasti známému

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední dvě otázky byly otevřené a dobrovolníci zdě měli prostor vyjádřit, co je na spolupráci nejvíce zklamalo a co potěšilo.

Otázka číslo 23: Prosím uveď, co tě během spolupráce nejvíce zklamalo, a co bys udělal/a příště lépe?

Nevím, nic mě nenapadá – 25

Čtvrtina respondentů uvedla, že je během spolupráce nic nezklamalo, k tomuto číslu bylo navíc přidáno 8 odpovědí od dobrovolníků, kteří uvedli, že je zklamalo pouze počasí, tedy fakt, který nemohou organizátoři nikterak ovlivnit.

Organizace práce, prostoje - 26

Nejčastěji zmiňovanou oblastí se stala organizace práce a prostoje mezi závody. Jelikož se autorka práce zúčastnila i závodů konkurenčních organizátorů může konstatovat, že se nejedná pouze o problém těchto organizátorů. Zároveň se však domnívá, že v této oblasti není příliš velký prostor pro zlepšení, a to především u prostojů.

Pokud se jedná o den příprav, práce často pozastaví pozdní příjezd dodavatelů. Situaci lze například dobře popsat na příkladu, kdy pozdě přijede dodavatel, který přivezl mobilní oploty. Není tak možné postavit cílovou rovinku, na což navazují práce jako pověšení bannerů na ploty, umístění vlajek a postavení nafukovacích brán. Kromě toho je však podél koridoru nutné vést kabely na elektřinu a zvuk. Tyto všechny práce jsou tak zdrženy a dochází k prostojům v práci.

Pokaždé se také sejde jinak zkušená skupina dobrovolníků a podle toho se také odvíjí rychlost příprav. Časové rozložení práce se tak hůře připravuje.

Pokud jde o samotný den závodů, dobrovolníci většinou mají sraz v 7:00. První závod začíná v 9:00, otevření areálu (otevření registrací, úschovny) je v 8:00. Problémem je, že není známo, jestli se v pátek (den příprav) stihne vše připravit nebo bude nutné něco dopřipravit až v sobotu ráno. Dobrovolníci tak mají čas srazu raději dříve, aby byl případný prostor.

Nicméně určitý prostor pro zlepšení zde určitě je. Klade však poměrně náročné úkoly na organizátory. Často se stává, že ve chvíli, kdy potřebuje organizátor A s něčím pomoci, raději řekne organizátorovi B. Důvod je pochopitelný, organizátor B už bude vědět, jak má danou věc udělat a pro organizátora A bude daný úkol jednodušší. V tu chvíli však dojde k tomu, že tam bude 10 dobrovolníků, kteří nebudou vědět co mají dělat. Správný postup je takový, že si organizátor A vezme 5 dobrovolníků, udělají úkol X a organizátor B si vezme 5 dobrovolníků a udělají úkol Y.

Komunikace - 13

Problém v oblasti komunikace uvedlo 13 respondentů. Poznámky byly rozděleny do dvou skupin. První část dobrovolníků zmiňovala občas protichůdné informace od organizátorů. Mezi organizátory občas docházelo ke špatné domluvě, kdo si daný úkol vezme na starosti. A dobrovolníky daným úkol pak pověřili 2 osoby, každé však uvedla odlišné zadání.

Druhým důvodem bylo špatné vysvětlení úkolů. Sama autorka si je vědoma, že v této oblasti má prostor pro zlepšení. Jak již bylo zmíněno výše, na akci se vždy sejdou dobrovolníci s různou mírou zkušeností. Každému je tak danou věc nutné vysvětlit jinak pečlivě. Při vysvětlování je vždy nutné pamatovat, že dobrovolník mnohdy dělá daný úkol poprvé, narozdíl od organizátora, který má za sebou již desítky závodů. Úkol je tak nutné vysvětlit a následně zkontrolovat, že ho daný dobrovolník provádí správně. Ačkoliv se na první pohled jedná o jednoduchý úkol, vyžaduje velkou míru pozornosti a zkušeností s prací s lidmi. Při bannerování má například autorka k dispozici 10, mnohdy i více dobrovolníků, které musí ve stejné chvíli úkolovat, kontrolovat a zároveň rozhodovat, jaký banner mají pověsit.

Samotnou komunikaci zmínili v rámci rozhovoru i někteří vedoucí sekcí, a to především ti mladšího věku. Tito jedinci navíc přiznali, že je pro ně mnohdy složité úkolovat jedince, kteří jsou výrazně starší než oni.

Netřídění odpadu – 5

5 dobrovolníků v rámci výzkumu uvedlo, že by ocenili větší míru třídění odpadu. Tento podnět přicházel i od samotných organizátorů, kteří se navíc od sezóny 2021 zapojili do výzvy Bez dopadu a rozhodli se na každý závod (kromě velkokapacitního kontejneru na smíšený odpad) objednávat i kontejnery na papír a plasty.

Náročná práce – 4

V rámci otevřených odpovědí 4 dobrovolníci uvedli náročnou práci, další 4 se ohradili proti nošení těžkých předmětů ženami. Autorka práce se však nesečkala s tím, že by někdo po ženách chtěl, aby nosily těžké věci. Naopak velmi často někdo z organizátorů ženy napomínal, ať například ploty nosí ve dvojicích a nikoliv sami.

Velmi zajímavá byla odpověď dobrovolníka, který uvedl „*Ne vše jsem uměl správně, a tudíž mně hodně mrzí, když jsem přidával starosti druhým.*“

Špatné jídlo – 2

Dva dobrovolníci v rámci výzkumu uvedli, že by ocenili lepší jídlo.

Zajímavých bylo 5 odpovědí, které kritizovaly práci jiných dobrovolníků. Dle slov těchto respondentů se daní dobrovolníci velkou část dne schovávali a oni tak museli pracovat o to více. Pro organizátory je však dost náročné kontrolovat při počtu více než 50 dobrovolníků, zda opravdu každý pracuje. Je pro ně jednodušší požádat o pomoc jedince u kterých ví, že jsou ochotni pomoc, než aby žádali o pomoc někoho, kdo ochoten pracovat není.

Soubor všech odpovědí si lze prohlédnout na konci této práce jako přílohu č. 2.

Otázka číslo 24: Prosím uveď, co tě během spolupráce nejvíce potěšilo?

Ve druhé otevřené otázce byli naopak respondenti požádáni, aby uvedli, co je na spolupráci nejvíce potěšilo. Odpovědi byly opět zařazeny podle jejich charakteru do několika skupin.

Kolektiv, poznávání nových lidí - 39

Nejvíce respondentů na spolupráci potěšil kolektiv a poznávání nových lidí. Tuto možnost v rámci otevřených otázek uvedlo 39 respondentů.

Atmosféra, pracovní atmosféra, organizace - 32

Velké množství dobrovolníků také zmiňovalo skvělou atmosféru, pracovní atmosféru, nebo organizaci práce.

Nadšení běžců – 11

Část dobrovolníků uvedla, že pro ně bylo velkou odměnou vidět nadšení běžců, kteří se závodu účastní.

Finanční, materiální odměna - 5

Pouze 5 respondentů zmínilo finanční nebo materiální odměnu jako největší pozitivum celé akce. Tento výsledek lze považovat za velmi dobrý. I když byla finanční odměna pro dobrovolníky nejdůležitější odměnou, z výsledků této otázky vyplývá, že si ze závodu většina z nich kromě materiální odměny odnesla i zážitek.

Výčet všech odpovědí je přílohou č. 3 této diplomové práce.

SOUHRNÁ DISKUZE

Diskuze byla již částečně provedena v rámci předchozí kapitoly. Z výsledků je patrné, že nespokojenost byla spíše ojedinělá.

Jedním z nejdiskutovanějších témat v oblasti dobrovolnictví je odměňování. Zajímavý je rozpor, který z výzkumu vzešel a který se týká finanční odměny. Téměř 60 % dobrovolníků uvedlo, že pro ně byla finanční odměna tou nejdůležitější. Zároveň však 24 % respondentů uvedlo, že by se akce zúčastnili i bez finanční odměny a 34 % by se spíše zúčastnili bez finanční odměny. Otázkou, zda lze placené dobrovolníky stále považovat za dobrovolníky, se zabývala již teoretická část práce. Autorka se přiklání k názoru, že i placené dobrovolníky lze považovat za dobrovolníky, pokud výše jejich odměny je nižší, než by byla běžná mzda. Další otázka je, zda by bylo možné sehnat dostatek dobrovolníků, kteří by byli ochotni dělat danou práci bez finanční odměny. Jelikož se lze setkat i se sportovními akcemi, kde dobrovolníci finanční odměnu nedostávají, určitě to možné je. Organizaci dobrovolnického programu je však nutné věnovat daleko více času, je potřeba být daleko preciznější v oblasti péče o dobrovolníky. Otázkou však zůstává, zda práce s placenými dobrovolníky, je stejná jako s těmi neplacenými. Otázka, zda i malá finanční odměna dokáže v jedinci vyvolat pocit, že je v práci a že tak musí úkol, který mu byl svěřen vykonávat co nejlépe, je velmi komplikovaná a musela by být zkoumaná v rámci samostatného výzkumu.

Pokud jde o materiální odměny je podle autorky důležité, aby dobrovolníci dostali něco, co by normálně nemohli získat, co se nedá koupit. Tričko, které obdrželi v rámci dobrovolnického programu tuto podmínku splňuje. Navíc je důležité vyzdvihnout, že tričko bylo k dispozici jak v dámském, tak pánském střihu, což není příliš časté.

Řešení otázky stravování dobrovolníků je poměrně složité. Jak již bylo řečeno, v předchozích sezónách dostávali poukaz do stánku s občerstvením, kde si následně mohli vybrat libovolné občerstvení. Problémem však bylo, že dobrovolníci se mohli jít najíst v době, kdy na své pozici nebyli zapotřebí a většinou se to tedy shodovalo i s časem, kdy se chodili občerstvovat sami závodníci. Dobrovolníci pak trávili dost času ve frontě. Pro sezónu 2020 tedy došlo k obměně a dostávali vakuovaný toust. Kvalita občerstvení tak poklesla. Pro sezónu 2021 se organizátoři rozhodli pro kompromis, dobrovolníci dostávali kvalitní čerstvý toust, který byl připravován na místě. Každý vedoucí sekce se pak mohl rozhodnout, zda tam bude posílat dobrovolníky postupně

nebo zda do stánku dojde osobně, „objedná“ si určitý počet toustů pro svou sekci na daný čas a tousty jim donese. Systém, který byl zaveden pro sezónu 2021, se jeví jako nejlepší kompromis s ohledem na kvalitu jídla a koordinaci jeho distribuce.

Často se také v rámci příprav dobrovolnických programů řeší, zda mají všichni dobrovolníci přijít ráno ve stejný čas, nebo zda má být jejich příchod upraven podle času začátku jejich pozice. Ráno by tedy například přišli dobrovolníci na pozici registrace a dobrovolníci na pozici trasa by mohli přijít až později. V takovém případě by musela však být vymezena osoba, která se bude věnovat celý den pouze organizaci dobrovolnického programu. Koordinátor dobrovolnického programu na RunTour však kromě organizace dobrovolnického programu zajišťuje i značení trasy závodu a dělá předjezdce. Navíc, jak již bylo řečeno, mnohdy se ještě ráno dodělávají věci, které se nestihly, nebo je nebylo možné připravit v pátek. Nejdéle čekají na začátek své pozice dobrovolníci z občerstvovací stanice na trase. Ti jsou tedy využíváni jako pomoc při dětských závodech. Pokud by se jednalo o dlouhodobé akce, je bezpochyby důležité rozložit příchod dobrovolníků tak, aby zbytečně nečekali a měli možnost si dostatečně odpočinout mezi jednotlivými dny zapojení. V tomto případě by však autorka daný systém neměnila a nechala všechny dobrovolníky přijít již ráno ve stejný čas.

Další téma, o kterém se v oblasti dobrovolnictví mluví, je jejich stárnutí. Tuto domněnku se však v rámci výzkumu podařilo vyvrátit. I na dalších akcích, na kterých se autorka diplomové práce podílí, se setkává s velkým množstvím dobrovolníků mladšího věku a domnívá se tak, že tato oblast dobrovolnické činnosti se nedostatkem dobrovolníků v budoucích letech z důvodu jejich stárnutí bát nemusí.

Jako potenciální riziko dobrovolnického programu autorka identifikovala postavení koordinátora dobrovolníků, který není stálým zaměstnancem pořádající agentury Geometry Prague, s.r.o. Koordinátor s dobrovolníky komunikuje svým jménem a prostřednictvím svého e-mailu, který využívá i na jiné akce. Pokud by se tedy koordinátor rozhodl z nějakého důvodu se závody skončit, mohl by to pro pořádající agenturu být problém. Podle autorky je vhodnější způsob, který například využívá RunCzech, o dobrovolnický program se stará zaměstnanec firmy a komunikuje z obecného e-mailu dobrovolnici@runczech.com. Na příkladu firmy Raul. s.r.o. lze také prezentovat, že koordinátor nemusí být stálý zaměstnanec a pouze mu vždy před danou akcí může být „propůjčen“ obecný e-mail, v tomto případě dobrovolnici@raul.cz.

V obou případech může dojít k výměně koordinátora a program může bez větších změn fungovat dál.

V rámci otevřených otázek dobrovolníci nejčastěji kritizovali dlouhé časové prodlevy, kdy neměli co dělat. Organizátoři jsou si těchto prodlev vědomi a snaží se s nimi pracovat. Jelikož jsou však prodlevy velmi často způsobeny například zpožděním dodavatelů, případně možností začít na určitém místě stavět zázemí až v určitý čas, je prostor pro zlepšení v této oblasti jen velmi malý. Navíc každá fáze příprav i samotného závodu vyžaduje jiné zapojení dobrovolníků a dobrovolníků je tak v určitý čas zapotřebí minimum a o chvíli později je nárok na jejich zapojení enormní.

DOPORUČENÍ

Osobní poděkování

Osobní poděkování je jedna z „odměn“, která organizátory nic nestojí, ale je dobrovolníky velmi oceňována. Jednotliví organizátoři by tak měli dbát na to, aby dobrovolníkům ze své sekce vždy řádně osobně poděkovali za jejich pomoc.

Občerstvení

Hledání nejvhodnějšího způsobu občerstvování dobrovolníků byl poměrně dlouhodobý úkol, kdy organizátoři v průběhu let zkoušeli různé metody. Metoda, která byla zavedena v roce 2021, se jeví jako nejlepší a měla by tak být zachována i pro další ročníky.

Pláštěnky

Organizátoři by měli dbát na to, aby na každém závodě měli připravené pláštěnky, které v případě špatného počasí dobrovolníkům rozdají. Pláštěnky určitě není zapotřebí dávat všem dobrovolníkům na každém závodě. Postačí je rozdávat na závodech se špatným počasím, a navíc je nemusí nutně dostat dobrovolníci na všech pozicích. Stanoviště registrace, úschovna a cílová občerstvovací stanice jsou umístěné pod stanem. Nástrahám počasí jsou naopak vystaveni dobrovolníci na pozicích start/cíl, trasa a občerstvovací stanice na trati. Lepší jednorázové pláštěnky se pohybují kolem 25 Kč/kus. Což by nemělo být problematické z hlediska financování tohoto opatření.

Fotografie dobrovolníků

V rámci zlepšení dobrovolnického programu je možné fotograficky dokumentovat dobrovolníky při jejich práci. Mnoho z nich se chce svou prací pochlubit a fotografie by nepochybně dále sdíleli. Organizátorům by tak napomohli k propagaci dobrovolnického programu. Fotografování by měli na starost vedoucí jednotlivých sekcí, kteří mají nejlepší přehled o tom, koho ve své sekci mají a byla by tak největší jistota, že na nikoho nezapomenou. Větším zaměřením na fotografickou dokumentaci dobrovolníků by mohli být pověřeni i samotní oficiální fotografové.

Vyhlašování nejlepšího dobrovolníka na trase

Specifickou pozicí jsou dobrovolníci na trase. Jedná se o pozici, která nepatří mezi oblíbené. Je poměrně složité motivovat dobrovolníky k tomu, aby po celou dobu závodu

běžce povzbuzovali. Organizátoři by mohli vyhlásit soutěž o nejlepšího dobrovolníka na trase. Toho by následně volili samotní závodníci, například pomocí sociálních sítí.

Třídění odpadu

5 dobrovolníků v rámci výzkumu uvedlo, že by uvítali vyšší míru třídění odpadu. Kromě velkokapacitního kontejneru na smíšený odpad byly v sezóně 2021 na každý závod navíc objednávány nádoby na tříděný odpad.

ZÁVĚR

Hlavním cílem diplomové práce bylo základě výzkumu zjistit spokojenost organizátorů a dobrovolníků s dobrovolnickým programem v rámci běžeckého seriálu RunTour a na základě šetření následně vytvořit případná doporučení pro jeho zlepšení. Seznam doporučení byl následně předložen pořádající agentuře Geometry Prague, s.r.o.

Autorka se oblasti sportovních akcí a zapojení dobrovolníků věnuje již řadu let a v této práci vidí i svou další perspektivu. Bez působení dobrovolníků jsou tyto akce těžko představitelné. Proto vzniknul i tento výzkum, jenž chce přispět ke zlepšení podmínek pro práci dobrovolníků na vybrané akci.

Stěžejním bodem celého výzkumu bylo dotazníkové šetření, pro které byla zvolena elektronická forma rozesílání dotazníků. Dotazník byl dobrovolníkům vždy odeslán po aktuálním závodě. Dále byly provedeny rozhovory s vybranými organizátory.

Z výsledků je patrné, že spokojenost s dobrovolnickým programem běžeckého seriálu RunTour je vysoká. Dobrovolnický program byl na škále 1 až 10, kdy hodnocení 1 znamenalo spokojenost a 10 nespokojenost, hodnocen průměrnou známkou 3,29. Spokojenost dobrovolníků potvrzuje i jejich zájem o akci v příštím roce, 51 % uvedlo, že se akce určitě zúčastní i v příštím roce a 37 % se spíše zúčastní..

Zajímavostí je, že téměř polovina dobrovolníků byla ve věkovém rozmezí 15 až 18 let. Nejdůležitější odměnou se stala finanční odměna a na druhém místě skončilo funkční tričko. U toho je důležité vyzdvihnout, že bylo k dispozici jak v dámském, tak pánském střihu, což není tak časté. Na spolupráci nejvíce dobrovolníky potěšil kolektiv a poznávání nových lidí. Dále je zaujala atmosféra akce a nadšení závodníků.

Většina oblastí byla hodnocena velmi kladně. Na základě šetření a vlastního pozorování byly definovány oblasti, ve kterých je prostor pro zlepšení.

Nejhůře hodnocenou oblastí se stalo občerstvení, které bylo dobrovolníkům poskytováno. Přesto ho však 67 % dobrovolníků hodnotilo pozitivně. Pro sezónu 2021 se organizátoři rozhodli pro změnu a místo baleného toastu dobrovolníci dostávali čerství toast, který přímo na místě připravoval stánek s občerstvením Lidl. Toast většina dobrovolníků hodnotila jako velmi dobrý.

Dalším nedostatkem na který dobrovolníci upozorňovali jsou časové prodlevy. Jedná se však o složitý problém, který nemá jednoduché řešení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. ARMSTRONG, Michael. *Řízení lidských zdrojů: nejnovější trendy a postupy*. 10. vydání. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1407-3.
2. BENEDÍKOVÁ, Luisa. *Rukověť dobrovolníka pečujícího o seniora* [online]. Praha: HESTIA, 2012 [cit. 2021-02-16]. Dostupné z: <https://hest.cz/cdn/public/rukovet-dobrovolnika-pro-seniory.pdf>.
3. *Cambridge-dictionary: satisfaction* [online]. Cambridge, 2021 [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/satisfaction>.
4. Dekker, Paul., Halman, Loek. *The values of volunteering: Cross-cultural perspectives*. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers. 2003. ISBN 978-1-4615-0145-9.
5. *Dobrovolníci v neziskových organizacích*. Praha: ICN - Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací, 2001. ISBN 80-86423-05-0.
6. DOBROVOLNIK.CZ. *Všeobecná deklaráce o dobrovolnictví* [online]. 2021 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160328110535/http://www.dobrovolnik.cz/oblast-i-dobrovolnictvi/vseobecna-deklarace-o-dobrovolnictvi/>.
7. FRIČ, Pavol a Tereza POSPÍŠILOVÁ. *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*. Praha: Agnes, 2010. ISBN 978-80-903696-8-9.
8. HALVORSON, Chad. *How To Measure & Boost Employee Satisfaction. When I work* [online]. Minneapolis, 2015 [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://wheniwork.com/blog/how-to-measure-boost-employee-satisfaction>.
9. Hamplová, Dana. *Životní spokojenost: rodina, práce a další faktory*. Praha: Sociologický ústav AV ČR. 2004. ISBN 80-7330-063-X.
10. HESHMAT, Shahram. *The 10 Most Common Sources of Motivations: What motivates you to change? Psychology today* [online]. 2019 [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: https://www.psychologytoday.com/us/blog/science-choice/201904/the-10-most-common-sources-motivations_
11. HOŘEJŠÍ, Veronika. *Dobrovolnictví ve sportu - FIS MS v klasickém lyžování juniorů a závodníků do 23 let Liberec 2013*. 2013. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Management. Vedoucí práce Voráček, Josef.

12. HRUŠKA, Lukáš a kol. *Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR*. Ostrava: ACCENDO. 2018.
13. CHRÁMSKÝ, Tomáš. *Hodnota dobrovolnické práce vzrostla*. Český statistický úřad [online]. 2020, 27. 10. 2020 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/hodnota-dobrovolnicke-prace-vzrostla-k1eri03uyg>.
14. JANSÁ, Miroslav. *Dobrovolní předsedové klubů stárnou a nemají nástupce, varuje Česká unie sportu* [online]. 2021 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/sport/ostatni-sporty/dobrovolni-predsedove-klubu-starnou-a-nemaji-nastupce-varuje-ceska-unie-sportu.A201012_192544_In-sport-ostatni_liako.
15. KARLIS, George a kol. *Conceptualizing Sport Volunteer Tourism: Setting a Direction for Future Research* [online]. Ottawa: The Sport Journal, 2020 [cit. 2021-04-08]. ISSN 1543-9518. Dostupné z: <https://thesportjournal.org/article/conceptualizing-sport-volunteer-tourism-setting-a-direction-for-future-research/>.
16. KOLLÁRIK, Teodor. *Spokojnosť v práci*. Bratislava: Práca, 1986.
17. KOUKLÍKOVÁ, Klára. *Motivace dobrovolníků na sportovních akcích sdružení Tři pro zdraví*. Praha, 2018. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Management. Vedoucí práce Voráček, Josef.
18. KOVÁŘ, David. *Koho považujeme za dobrovolníka ve sportu?* [online]. 2011. [cit. 2021-02-06]. Dostupné z: <http://www.dobrovolnik.cz/sport/koho-povazujemeza-dobrovolnika-ve-sportu>.
19. KOVÁŘ, David. *Moderní sportovní klub : řízení a administrativa SK a TJ : poradce pro dobrovolníky působící ve sportu*. Praha: Olympia, 2011. ISBN 9788073763152.
20. KUMAR, Malavika. *What Is Volunteer Tourism And When Can It Actually Be Bad?* [online]. 2020, 2020 [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://medium.com/colandian/what-is-volunteer-tourism-and-when-can-it-actually-be-bad-fa111c329191>.
21. Lockstone-Binney, L., Holmes, a kol. *Are all my volunteers here to help me out?: Clustering event volunteers by their motivations*. Curtin University [online]. 2015 [cit. 2021-04-07]. Dostupné z:

- https://espace.curtin.edu.au/bitstream/handle/20.500.11937/22525/239422_239422.pdf?sequence=2&isAllowed=y.
22. MACEK, Tomáš. *Příběhy biatlonového šilenství: kronika zlatého věku 2012-2020*. Praha: Prostor, 2020. ISBN 978-80-7260-465-4.
 23. MALÝ, Václav. *Marketingový výzkum: teorie a praxe*. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1326-3.
 24. MATTONI 1/2Maroton Karlovy Vary 2017: *Průručka dobrovolníka* [online]. RunCzech, 2017 [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: https://www.runczech.com/file/edee/2017/05/1704_volunteers_guide_kv_web.pdf.
 25. *Mezinárodní rok dobrovolníků v ČR 2001*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, 2002. ISBN 80-86552-20-9.
 26. MLČÁK, Zdeněk a ZÁŠKODNÁ Helena. *Prosociální charakteristiky osobnosti dobrovolníků*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2013. ISBN 978-80-7464-462-7.
 27. MŠMT. *Koncepce podpory sportu 2016-2025*. [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. 2016, [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport-1/koncepce-podpory-sportu-2016-2025>.
 28. NAKONEČNÝ, Milan a Akademie věd České republiky. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0592-7.
 29. NightRun [online]. Praha, 2021 [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://www.night-run.cz/>.
 30. NICHOLS, Geoff, Eddy HOGG a Ryan STORR. *Motivations of Sport Volunteers in England: A review for Sport England* [online]. 2016 [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://sportengland-production-files.s3.eu-west-2.amazonaws.com/s3fs-public/motivations-of-sport-volunteers.pdf>.
 31. NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 978-80-7357-666-0.
 32. *Official Report of the 1992 Olympic Games* [online]. 1992. [cit. 2021-11-04]. Dostupné z: <https://digital.la84.org/digital/collection/p17103coll8/id/33916/rec/61>.
 33. PAUKNEROVÁ, Daniela. *Psychologie pro ekonomy a manažery*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1706-9.

34. PROVAZNÍK, Vladimír. *Motivace pracovního jednání*. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN: 80-245-0703-X.
35. ROCHESTER, Colin. a kol. *Volunteering and Society in the 21st century*. Hampshire: Palgrave Macmillan, 2010. 978-0-230-21058-5
36. *RunCzech* [online]. Praha, 2021 [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://www.runczech.com>.
37. *RunTour* [online]. Praha, 2021 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.run-tour.cz/>.
38. Special Eurobarometer 472: Sport and physical activity. *European Commission* [online]. European Commission, 2018 [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/82432>.
39. *Swiss volunteers* [online]. 2021 [cit. 2021-04-11]. Dostupné z: <https://www.swissvolunteers.ch/>.
40. ŠÍPOŠOVÁ, Iveta. Dobrovolnictvo – služba so srdcom. Sociální práce/Sociální práce. Asociace vzdělavatelů v sociální práci, 2011, ISSN 1213-6204.
41. TOŠNER, Jiří. *Studie o dobrovolnictví: Koncepce politiky vlády vůči nestátním neziskovým organizacím do roku 2020* [online]. 2014 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_tosner_pro_web.pdf.
42. *Vlada.cz. Počínaje rokem 2023 bude Český statistický úřad provádět pravidelná šetření dobrovolnické činnosti v České republice* [online]. 2021 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/aktuality/pocinaje-rokem-2023-bude-cesky-statisticky-urad-provadet-pravidelna-setreni-dobrovolnicke-cinnosti-v-ceske-republice--187773/>.
43. *Volunteers at the olympic games* [online]. 2021 [cit. 2021-11-04]. Dostupné z: https://library.olympics.com/default/zoom-volunteers-at-the-olympic-games.aspx?_lg=en-GB.
44. Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě.
45. *Za zdravé Česko* [online]. 2021 [cit. 2021-01-02]. Dostupné také z: <https://zazdravecesko.cz/>.

SEZNAM OBÁZKŮ

Obrázek 1: Operacionalizace dotazníku pro dobrovolníky	39
Obrázek 2: Operacionalizace rozhovoru s hlavním koordinátorem	41
Obrázek 3: Operacionalizace rozhovorů s vedoucími jednotlivých sekcí.....	42
Obrázek 4: Dobrovolnické tričko dámské	92

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Termínovka závodů RunTour 2020.....	31
Tabulka 2: Vytížení jednotlivých pozic v průběhu dne	36
Tabulka 3: Zastoupení žen a mužů v pozici dobrovolníka na sportovních akcích	44
Tabulka 4: Statistické hodnoty – spokojenost s dobrovolnickým programem.....	52
Tabulka 5: Důležitost jednotlivých odměn.....	58
Tabulka 6: 23. Prosím uveď, co tě během spolupráce nejvíce zklamalo a co bys udělal/a příště lépe?	85
Tabulka 7: Prosím uveď, co tě během spolupráce nejvíce potěšilo?	89

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Věk respondentů.....	45
Graf 2: Místo náboru.....	47
Graf 3: Dojezdová vzdálenost na akci	49
Graf 4: Účast na akci v příštím roce, bez předchozí zkušenosti s dobrovolnictvím.....	50
Graf 5: Účast na akci v příštím roce, s předchozí zkušenosti s dobrovolnictvím.....	51
Graf 6: Celková spokojenost s dobrovolnickým programem	52
Graf 7: Hodnocení vedoucího sekce	53
Graf 8: Hodnocení vedoucího sekce	54
Graf 9: Hodnocení koordinátora dobrovolníků	54
Graf 10: Informovanost před akcí.....	55
Graf 11: Hodnocení zázemí	56
Graf 12: Hodnocení občerstvení	57
Graf 13: Důležitost odměn.....	58
Graf 14: Účast bez finanční odměny	59
Graf 15: Sleva na startovné místo finanční odměny.....	60
Graf 16: Doporučení účasti známému	61
Graf 17: Doporučení účasti známému	61

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Dotazník pro dobrovolníky

Příloha č. 2: Seznam odpovědí u otázky 23 záporny

Příloha č. 3: Seznam odpovědí u otázky 23 kladny

Příloha č. 4: Dobrovolnické tričko

Příloha č. 5: Dobrovolnická smlouva

Příloha č. 1: Dotazník pro dobrovolníky

Organizace dobrovolníků v rámci běžeckého seriálu RunTour

Ahoj,

Ráda bych Tě poprosila o vyplnění dotazníku týkající se ho dobrovolnického programu v rámci běžeckého seriálu RunTour. Dotazník Ti zabere přibližně 10 minut. Výsledky tohoto dotazníku budou sloužit k vypracování mé diplomové práce. Odpovědi jsou zcela anonymní. V případě otázek mě můžeš kontaktovat na e-mailové adrese

verca.santruckova@gmail.com.

Děkuji za spolupráci

Veronika Šantrůčková
studentka Fakulty tělesné výchovy a sportu při UK

*Povinné pole

1. Pohlaví *

- muž
- žena

2. Věk *

- do 18 let
- 19 – 25 let
- 26 – 35 let
- 36 – 45 let
- 46 – 55 let
- 56 a více

3. Jaký je Tvůj současný status? *

- student
- zaměstnanec
- OSVČ, podnikatel
- důchodce
- nezaměstnaný

Identifikační

4. Běžel/a jsi někdy závod RunTour? *

- ano
- ne

5. Kde ses o akci dozvěděl/a? *

- Facebook
- oficiální stránky závody
- internet
- e-mail
- kamarád/známy
- letáky, plakáty

6. Jakého závodu seriálu RunTour ses jako dobrovolník zúčastnil/a v roce 2020? *

- Ostrava
- Brno
- České Budějovice
- Olomouc
- Karlovy Vary
- Praha
- Pardubice
- Ústí nad Labem

7. Na jaké pozici jsi působil/a? *

- start cíl (medaile, cílová páska)
- občerstvovací stanice
- registrace
- úschovna
- trasa
- občerstvovací stanice trasa
- merchandising

8. Z jaké vzdálenosti jsi na závod přijel/a? *

- bydlím přímo ve městě, kde se závod odehrál
- do 10 km
- do 15 km
- do 25 km
- do 35 km
- více než 35 km

9. Kolika sportovní akcích ses v minulosti jako dobrovolník účastnil/a? *

- jsem poprvé
- 1-3
- 4-6
- 7-9
- 10 a více

10. Kolika závodu v rámci seriálu RunTour ses již jako dobrovolník zúčastnil/a? *

- jsem poprvé
- 1-2
- 3-4
- 5-6
- 7 a více

Zpět

Další

Spokojenost

11. Na škále 1 až 10 označ celkovou spokojenost s dobrovolnickým programem. *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

naprosto spokojen/á zcela nespokojen/á

12. Jak bys zhodnotil/a vedoucího své sekce? *

1 2 3 4 5

naprosto spokojen/á zcela nespokojen/á

13. Bylo školení od vedoucího Tvé sekce dostatečně srozumitelné? *

1 2 3 4 5

naprosto souhlasím zcela nesouhlasím

14. Jak bys zhodnotil/a vedoucího dobrovolníků? *

1 2 3 4 5

naprosto spokojen/á zcela nespokojen/á

15. Měl/a jsi dostatek informací před akcí? *

1 2 3 4 5

naprosto souhlasím zcela nesouhlasím

16. Jak hodnotíš dobrovolnické zázemím? *

1 2 3 4 5

naprosto spokojen/á zcela nespokojen/á

17. Jak hodnotíš občerstvení, které Ti bylo poskytnuto? *

1 2 3 4 5

naprosto spokojen/á zcela nespokojen/á

Zpět

Další

18. Seřad' odměny podle důležitosti. *

(Seřad' následující odměny podle toho, jak jsou pro Tebe osobně důležité. Od nejdůležitějšího po méně důležité)

	finanční odměna	funkční tričko	čelenka na běhání	občerstvení během závodu	dárky od partnerů	certifikát	osobní poděkování od organizátorů
1. místo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. místo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. místo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. místo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. místo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. místo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. místo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Zúčastnil/a by ses i bez finanční odměny? *

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne

20. Ocenil/a bys místo finanční odměny startovné/slevu na startovné na další závod? *

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne

21. Doporučil/a bys účast na akci v pozici dobrovolníka svému známému? *

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne

22. Plánuješ se akce jako dobrovolník zúčastnit i v příštím roce? *

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne

Celkové hodnocení

23. Prosím uveď co tě během spolupráce nejvíce zklamalo a co by jsi udělal/a příště lépe? *

Vaše odpověď

24. Prosím uveď co tě během spolupráce nejvíce potěšilo? *

Vaše odpověď

děkuji a přeji krásný zbytek dne

Zpět

Odeslat

Příloha č. 2: Seznam odpovědí u otázky 23 záporny

Tabulka 6: 23. Prosím uveď, co tě během spolupráce nejvíce zklamalo a co bys udělal/a příště lépe?

1	pršelo
2	-
3	Lepší komunikace od organizátorů směrem k dobrovolníkům
4	-
5	nic
6	Nebylo nám dopředu řečeno, že po akci budeme uklízet vybavení areálu
7	Zklamalo mě, že některým nebyly poskytnuty pláštěnky na pozicích, kde je bylo třeba. (občerstvovací stanice na dráze) a proto promokli. Na konci akce dokonstruovaly, nosily ploty a těžké banery dívky a jen pár kluků. Na konci si ale přišli pro finanční odměnu s hrdostí.
8	Úklid. Těžší úklidové práce by měli odvádět chlapci/muži. Anebo potom i ostatním přidat na finanční odměně.
9	Asi nejspíše celkem arogantní chování některých vedoucích, samozřejmě ne všech.
10	Organizace byla trochu chaotická, ale dalo se to zvládnout, aji moc nevím jak by se to dalo udělat lépe.
11	můj zdravotní problém - zablokované záda....a příště objednat lepší počasí...
12	Špatné počasí pro mě hrálo velkou roli, ale za to nikdo nemůže
13	Zorganizovat to líp třeba stavení a Bourani aby to utíkali rychleji proroze polovina lidí tam stála a neměla co dělat
14	Občas nesrozumitelné informace a pokyny, částečně přístup k některým dobrovolníkům jako by měli vědět vše napoprvé.
15	Vzájemná komunikace
16	Zbytečně velký počet lidí na registraci, nesystematicke rozdelovani ukolu po ukončení registrace nekdy az chaos, uklid (odnášení) tezkych zabran ženami. To me jako dobrovolníka odrazuje.
17	Uklízení těžkých věcí
18	Nic
19	Některé věci byly v ranci počasí zbytečně.
20	Organizace při stavění areálu byla zmatená. Nevěděla jsem co mám tedy dělat, když mi každý řekl něco jiného.
21	Nevím
22	Lepší počasí 😊

23	někdy jsme měli více než půlhodiné prostoje, protože nikdo nevěděl co je třeba ještě kde udělat, nepředstavení org.týmu nebo alespoň jednotlivých vedoucích, nevědělo se jestli tykat nebo vykat,jak se kdo jmenuje, co má na starosti
24	Organizace při uklízení na konci závodu. Nevěděla jsem s čím a kde mám pomoci. Myslím, že při lepší organizaci by to bylo hotovo dříve.
25	Nechci byt vulgarni....ale mezi nama RUNTOURAKAMA-dobrovolnikama-byli i lide ,kteri sem vubec nepatri...a svym chovanim obtezovali ostatni .Priste bych vybírala na pozice lidi-dobrovolniky,o kterych vim,a znam je,ze jsou pracoviti a zodpovedni a je na ne zpolehnuti.A nechodi mezi nas jen pro zabavu a sebrat si penize.
26	organizace ke konci dne, při uklízení závodu to bylo velmi chaotické, ubrala bych počet brigádníků, jelikož mi přijde, že pak nás bylo zbytečně moc na občerstvovací stanici.
27	Nic
28	Nic všechno bylo fajn
29	Organizace úklidu
30	Psal jsem osobní zprávu Vedoucímu dobrovolníků několik dní před závodem a nedostal jsem odpověď.
31	Nebylo jasně dané co kdo bude dělat.Obcas se nemelo co delat
32	Finanční Odměna
33	Vše bylo skvělé skrz počasí
34	
35	nic
36	Zklamalo mě, že naprostá většina dobrovolníků nemá k běhu a závodění žádný vztah. Kdyby se sešla parta, která má s během zkušenosti, vypadalo by i dobrovolničení jinak (fandění na trati, podávání občerstvení apod). Dále mi vadilo, že nemalá část dobrovolníků si to tam šla jen "odsedět" a odmítali jakkoliv vypomáhat. Pokud by se sešli lidé ochotní opravdu pracovat, stačila by polovina dobrovolníků a vše by šlo rychleji...
37	Zbytečné plýtvání energie na dokonalé nalajnování všech detailů, když se nakonec vždy dosti improvizuje.
38	Všechno bylo v pořádku a nemůžu říct co mě zklamalo.
39	Organizace, hlavně demontáž. Dělala se zbytečná práce a často jsme nevěděly jak pomoci.
40	nevím
41	Lepší místo na odkládání osobních věcí, nerada nechávám své věci na místě kde na ně nemám dohled a dostane se k nim každý
42	organizace práce, chování k dobrovolníkům, neadekvátně uvedené odpracované hodiny ve smlouvě

43	organizace práce, chování k dobrovolníkům, nepravdivě uvedené odpracované hodiny
44	Jenom počasí :) jinak nemám námitky
45	Nic nedělání, 5 hodin sezení na místě protože nebylo co dělat. příště bych pracoval pomaleji aby bylo co dělat.
46	Více vysvětlila, co máme na dané pozici dělat.
47	Ne vše jsem umněl správně a tudíž mně hodně mrzí když jsem přidával starosti druhým
48	Připadalo mi to špatně zorganizované. Bylo tam přespříliš brigádníků, kteří nic moc nedělali a posedávali, protože jim nebylo řečeno, co mají dělat.
49	Lepší organizace práce ostatních dobrovolníků-někteří, konkrétně dva chlapci, se práci otevřeně vyhýbali a tím pádem zbyla na ostatní. Chápu, že je to od slova dobrovolnost, ale myslím, že by mládeži měl někdo vysvětlit, že tam nejsou pro srandu, aby stáli s rukama v kapsách a smáli se ostatním, že pracují. Bylo by to sice asi nepopulární, ale zavést určitý dozor nad dobrovolníky, zvláště, když za to měli zapláceno všichni stejně. A ti dva chlapci, kteří půl závodu seděli v suchu občerstvovací stanice a koukali po ptáčkách, zatímco holky nosily bedny s banány, dostali sedm set. Z jedné strany chápu, že jsou to děti a nejsou zaměstnaní, na druhou stranu by možná neškodilo je vést k nějaké základní pracovní morálce, že když mají práci zaplacenou, měli by ji i odvést. Dokonce některé dobrovolnice prohlásily, že půjdou příští rok, že za pět set a dvě kila banánů dobré flákání. Možná trochu dlouhý postesk, ale přijde mi to strašně neefektivní využití zdrojů jak finančních, tak lidských.
50	Všechno bylo v pořádku a nemůžu říct co mě zklamalo.
51	
52	Fyzické práce holek, které to dělat neměly .
53	Fixy, kterými jsme psali čísla zavazadel se v mokru rozpíjení, že často nebylo poznat co tam bylo napsáno. Propisky to zvládaly o dost lépe, ale teď jsme měli jen pár a asi po půl dni jedna z těch dvou přestala psát. A pak taky asi do desíti nebyly u záchodů odpadkové pytle, takže lidé vyhazovali papírové utěrky na ruce do odtoku vody... :-/
54	Vedení a smolné počasí
55	více informací a lepší komunikace
56	Nic mě nezklamalo byla jsem spokojená, jako každý rok
57	Nezklamalo mě nic.
58	Komunikace a orientace s časem

59	Domluva mezi organizátory
60	Časové problémy-nové registrace dětí, nedostatek tašek pro děti. Arogance některých organizátorů a jejich protichůdné pokyny.
61	Nevím
62	Nevím
63	separace odpadu
64	nic podstatného mě nenapadá
65	Je hrozně těžká a složitá startovací brána
66	To, že jsme při úklidu nevěděli co máme dělat a jen jsme stáli, nikdo nám nic neřekl, a pak někdo přišel a vynadal nám, že nic neděláme. Jenomže když jsme před tím dělali, tak nám zase vynadali, že tak to být nemá. Takže bych asi příště lépe rozvrhla úkoly při uklízení.
67	Asi nic zásadního
68	nedostatečné množství startovních balíčků pro děti (uhrazené startovné dopředu), malicherné připomínky některých nadřízených
69	Abychom dostali jiné občerstvení. Nejlepší by bylo dostat poukazku do stánku Lidl.
70	Účastnil jsem se v pátek stavby zázemí v Brně. Nejhorší věc co se kdy stala, polovina kluků co tam původně byli mohli hned odejít a i tak za to dostali zapláceno protože je nikdo nepostrádal a nespočítal. Takže my 4 jsme tam stavěli celý den v tom úmorném vedru sami. Pak jsme se přesunuli na stavbu startu a tam nám bylo vynadáno, silnějším pánem s brýlemi a kšiltovkou za to že jsme tu nic nedělali. Dále finanční odměna nebyla vůbec dostačující. Byli jsme tam přes 9 hodin ve vedru bez vody a beze stínu, k tomu nám bylo ještě vynadáno a 3-4 hodiny jsme nic nedělali protože ti co tam stavěli už dávno odjeli a my tam na té dané pozici již neměli co dělat. Takže místo 9 hodin jsme tam necelých 5 hodin něco dělali, zbytek už jsme jen čekali než budeme moct odejít. Za náročnější práci a stavbu všeho jsme obdrželi pouhých 700,- Kč. Tato částka mi nepřijde adekvátní k tomu co jsme tam dělali. Navíc mi stavba stanů způsobila zranění na rameni a bratrovi úpal :).
71	Na akce je sraz už v 7.00 ráno...pak tam 2 hod. chodíme od nikam do nikam...v 8.30 by bylo v pohodě..
72	někdy protichůdné informace
73	Třídění odpadu
74	Mala možnost odpočinku během závodu
75	Nic mě nenapadá
76	Ráno jsem zmatkovala, nevěděla jsem kde se sejdeme, ale už to vím :)
77	Ani ani

78	AROGANTNI CHOVAŇI TOHO VOUSATEHO PRAZAKA V MODREM TRICKU A HULVATSKE CHOVAŇI PANA V CERNEM TRICKU S DLOUHYMI VLASY PRI STAVENI BRANY
79	Zázemí pro dobrovolníky při nepřízní počasí, teplý nápoj, když je zima
80	netřídění opadu
81	nevím
82	občas protichudné informace od organizátorů
83	nevím
84	nic mě nanapadá
85	netřídění plastů
86	prostoje
87	organizace úklidu
88	organizace úklidu
89	nic
90	náročná práce
91	náročná práce při úklidu, nošení těžkých věcí
92	nulové třídění
93	jídlo, které jsme dostali, lepší by byly poukazy do stánku
94	prodlevy v práci
95	dlouhé uklízení
96	zmatená organizace při přípravě a úklidu
97	pčasí
98	zmatená organizace
99	ranní čekání na práci

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 3: Seznam odpovědí u otázky 23 klady

Tabulka 7: Prosím uveď, co tě během spolupráce nejvíce potěšilo?

1	jídlo
2	Skvělý kolektiv
3	přátelská atmosféra
4	Skvělý kolektiv
5	sranda
6	Lidi
7	Milé přístupování organizátorů a jejich trpělivost.
8	Příjemný a vstřícný přístup organizátorů.
9	Dostat se do zákulisí závodu
10	Všichni byli ochotní, nebyl problém se na nic zeptat
11	...omládl jsem o 10 let...
12	Příjemní lidé
13	Že i když přšelo měly jsem skvělou náladu
14	Usměvavost, radost a týmová práce.
15	Spokojenost běžců

16	Dobrá nálada celého týmu, zajištění občerstvení je také super :)
17	Příjemný kolektiv
18	Vlídavá atmosféra, spolupráce
19	Celkový kolektiv.
20	Příjemní organizátoři, skvělé zázemí.
21	Vše
22	Asi nic
23	všichni byli tak nějak v pohodě, nikdo nestresoval, nikdo se nepovyšoval, prostě fajná parta
24	Radost běžců.
25	IDobrá nálada nás všech spoluorganizátorů i závodníků akce - i děti i přes nepříznivé počasí.. ochotní kluci, kteří okamžitě pomohli, když mi přes stánek s oblečením, kde jsem prodávala, se začala valit voda jako potok... přinesli okamžitě palety a papírové krabice se zbožím, na ně přendali, aby se nepodmáceli. Když jsem potřebovala během dne odejít ze stánku na nezbytně nutnou dobu, vždy mě někdo z organizátorů či týmu dobrovolníků ochotně zastoupil - komu jsem samozřejmě věřila a předala stánek... Take mě potěšili noví sponzoři - reklamy - super a naše trička... spousta bych jich prodala, jaký byl o ně zájem ze strany lidí, ale byly jen pro nás dobrovolníky. A nakonec čistota na toaletách - aspoň kde jsem byla - a okolo. Chválím lidi, kteří se starali o pořádek... v areálu.
26	Obecně všichni z run tour team jsou usměvaví a přátelší.
27	Skvělí lidé
28	Pohodová atmosféra během příprav fajn kolektiv :)
29	Atmosféra
30	Spolupráce se všemi členy organizačního týmu (přátelské prostředí).
31	Kolektiv
32	Přátelský kolektiv
33	Skvělý kolektiv
34	Příjemní lidé
35	milé vedení
36	Přátelské jednání ze strany pořadatelů.
37	Že si tu dřinu všichni nakonec užívají.
38	Potěšilo mě, že to bylo moc organizováno a každý se snažil dosáhnout nejvyššího úrovně
39	Nové přátelství
40	nevím
41	Pozitivní naladění, milí organizátoři,
42	dobrá nálada účastníků závodu
43	přístup účastníků závodu, náplň práce ve stánku s registrací
44	Kolektiv
45	pití zdarma. dobré peníze (za nic nedělání)
46	Lidé a občerstvení.
47	Vynikající kolektiv organizátorů
48	Určitě milý a pozitivní přístup organizátorů, vše vysvětlili, pomohli, nezlobili se v případě chybování.
49	Dobrá nálada organizačního týmu

50	Potěšilo mě, že to bylo moc organizováno a každý se snažil dosáhnout nejvyššího úrovně
51	Příjemní lidé
52	Kolektiv dobrovolníků .
53	Že to pohodově klapalo, že nikdy jsem neměla pocit, že bych se tam dřela zatímco se ostatní flákají. 😊
54	Kladný a humorný přístup některých pracovníků
55	že se akce povedla
56	Ochotní a milí lidé
57	Spokojenost a humor účastníků závodu
58	Přístup
59	rychlost
60	Spolupráce a vstřícnost s vedoucím mého úseku, jeho chování.
61	Nevím
62	Nevím
63	počasí
64	klidná a přátelská atmosféra, vynikající organizace
65	milí lidé
66	Nadšení běžců.
67	Domluva bez problémů, spolupráce
68	spokojenost a radost běžců i organizátorů
69	Příjemná atmosféra
70	Nejvíce se mě líbila spolupráce s organizátorem, byl velice příjemný člověk, navíc mě další den práce na trati bavila, sice mi ke konci již odpadaly nohy ale i to jsem vydržel, byla to krása sledovat jak se lidé snaží a dělají dobrou věc. Byl jsem z toho nadšený. Gratulace
71	fin.odměna a funkční triko
72	společné nadšení
73	Rychlost řešení problémů, profesionální přístup ze strany organizátorů
74	Vsichni se ke me chovali skvele
75	Celková atmosféra byla skvělá.
76	Že to nebyla jen práce ale taky sranda
77	Pohoda
78	PRATELSKA ATMOSFERA A MNOHO NOVÝCH PRATEL
79	Nadšení lidí
80	fajn parta lidí
81	poznala jsem nové lidi
82	byla to sranda
83	atmosféra
84	nadšení běžců v cíli
85	potkala jsem známé
86	prátelský kolektiv
87	prátelská atmosféra
88	kolektiv, nadšení běžců
89	fajn parta

90	finanční odměna
91	potkala jsem nové kamarády
92	atmosféra, skvělá organizace
93	pěkné funkční tričko, organizace
94	poznání nových lidí
95	finanční odměna
96	kolektiv
97	super koordinátor
98	ochotní organizátoři, když jsem nevěděla vždy mi poradili
99	nadšení běžců, kolektiv organizátorů a dobrovolníků

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 4: Dobrovolnické tričko

Obrázek 4: Dobrovolnické tričko dámské

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 5: Dobrovolnická smlouva

DOHODA O PROVEDENÍ PRÁCE

V souladu s ustanovením § 74, §75 a § 77 a dalšími ustanoveními zákoníku práce.

Název a adresa organizace: Eventify s.r.o.

Ludvíka Poděště 1887/13

Ostrava – Poruba

708 00

IČ: 09128913

Uzavírá dohodu o provedení práce s panem /paní/:

Jméno: nar:

Adresa:.....

Číslo OP:

1. Pan /paní/ provede na základě této dohody od 15. 8. do 16. 8.

tuto práci: Pomocné práce během závodu RunTour

rozsah práce: hodin

2. Práce bude provedena svědomitě, řádně, hospodárně, kvalifikovaně a v souladu s bezpečnostními předpisy ve stanovené lhůtě.

3. Práci převezme p. Jan Pastrňák

4. Za řádně provedenou práci bude vyplacena odměna ve výši Kč hrubého.

V Olomouci dne 15.8.2021.

podpis zaměstnance

razítko a podpis
zaměstnavatele

podpis zákonného zástupce

Sjednaná odměna: Kč

Srážková daň ze mzdy ve výši 15%: Kč

Vyplaceno: Kč

Zúčtováno dne: 16. 8. 2021.

Výše uvedenou částku přijal dne 16. 8. 2021.

Podpis zaměstnance